

Europeiska
unionens råd

Bryssel den 25 april 2018
(OR. en)

8342/18

**Interinstitutionellt ärende:
2018/0103 (COD)**

**COMPET 245
CHIMIE 23
ENFOPOL 186
ENV 254
MI 288
ENT 77
UD 87
CODEC 634**

FÖRSLAG

från:	Jordi AYET PUIGARNAU, direktör, för Europeiska kommissionens generalsekreterare
inkom den:	25 april 2018
till:	Jeppe TRANHOLM-MIKKELSEN, generalsekreterare för Europeiska unionens råd
Komm. dok. nr:	COM(2018) 209 final
Ärende:	Förslag till EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS FÖRORDNING om saluföring och användning av sprängämnesprekursorer, om ändring av bilaga XVII till förordning (EG) nr 1907/2006 och om upphävande av förordning (EU) nr 98/2013 om saluföring och användning av sprängämnesprekursorer

För delegationerna bifogas dokument – COM(2018) 209 final.

Bilaga: COM(2018) 209 final

EUROPEISKA
KOMMISSIONEN

Strasbourg den 17.4.2018
COM(2018) 209 final

2018/0103 (COD)

Förslag till

EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS FÖRORDNING

**om saluföring och användning av sprängämnesprekursorer, om ändring av bilaga XVII
till förordning (EG) nr 1907/2006 och om upphävande av förordning (EU) nr 98/2013
om saluföring och användning av sprängämnesprekursorer**

{SWD(2018) 104 final} - {SWD(2018) 105 final}

MOTIVERING

1. BAKGRUND TILL FÖRSLAGET

• Motiv och syfte med förslaget

Sprängämnesprekursorer är kemiska ämnen som kan användas för legitima ändamål men också missbrukas för att tillverka sprängämnen. För att förhindra olaglig tillverkning av sprängämnen begränsar förordning (EU) nr 98/2013 om saluföring och användning av sprängämnesprekursorer¹ (nedan kallad *förordningen*) allmänhetens tillhandahållande, införsel, innehav och användning av vissa sprängämnesprekursorer, och det fastställdes regler om rapportering av misstänkta transaktioner.

Efter det att förordningen trädde i kraft den 1 mars 2013² har mängden sprängämnesprekursorer som finns tillgängliga på marknaden för allmänt bruk minskat. Medlemsstaterna har också signalerat en ökning i antalet rapporterade misstänkta transaktioner, försvinnanden och stölder. Sprängämnesprekursorer används emellertid fortfarande för olaglig tillverkning av sprängämnen. Dessa ”hemmagjorda sprängämnen” har använts vid de allra flesta terroristattacker i EU, däribland de som drabbade Madrid 2004, London 2005, Paris 2015, Bryssel 2016 samt Manchester och Parsons Green 2017. Attacker med hemmagjorda sprängämnen har också skördat flest offer vid sådana attacker under de senaste årtiondena.

Syftet med förordningen är att införa restriktioner och kontroller på unionsnivå för att skapa lika villkor för alla berörda företag. Förordningen har dock endast lett till vissa framsteg på detta område, eftersom den gör det möjligt för medlemsstaterna att ha olika nivåer av restriktioner. Detta säkerställer inte största möjliga enhetlighet för de ekonomiska aktörerna. Dessutom garanterar det inte ett tillräckligt skydd för allmänhetens säkerhet. Det har framkommit att brottslingar försöker förvärva sprängämnesprekursorer i medlemsstater som har mindre strikta restriktioner eller online, där förordningen inte alltid tillämpas.

De befintliga restriktionerna och kontrollerna har visat sig vara otillräckliga för att förhindra olaglig tillverkning av hemmagjorda sprängämnen. Till exempel avskräcker eller förhindrar kravet på registrering av transaktioner inte brottslingar från att förvärva sprängämnesprekursorer. Juridiska personer kan också förvärva sprängämnesprekursorer som de inte behöver å yrkets vägnar. Hotet har också förändrats sedan förordningen trädde i kraft. Terrorister använder nya metoder och utvecklar nya recept och tekniker för bombtillverkning som – åtminstone delvis – är avsedda för att kringgå nuvarande restriktioner och kontroller.

Dessutom saknar förordningen bestämmelser som underlättar efterlevnad och verkställande. Detta bidrar till ett antal systembetingade brister i hela försörjningskedjan: alla aktörer känner inte till skyldigheterna i förordningen och alla ekonomiska aktörer utför inte kontroller för att säkerställa efterlevnad. Inspektioner utförs inte heller systematiskt i alla medlemsstater. Slutligen är förordningen inte tillräckligt tydlig i fråga om flera av de föreskrivna skyldigheterna, däribland de som syftar till att säkerställa överföring av information längs försörjningskedjan. Detta förslag till förordning syftar till att åtgärda dessa problem genom att stärka och förtydliga förordningen. Parallellt med detta kommer kommissionen att fortsätta att genom andra åtgärder än lagstiftning jobba för att minska missbruket av sprängämnesprekursorer och undanröja hinder för den fria rörligheten för dessa ämnen på den

¹ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 98/2013 av den 15 januari 2013 om saluföring och användning av sprängämnesprekursorer (EUT L 39, 9.2.2013, s. 1).

² Den började tillämpas den 2 september 2014.

inre marknaden, i synnerhet genom att fortsätta arbetet i den ständiga kommittén för prekursorer och att förbättra och uppdatera riktlinjerna, i enlighet med förordningen.

Det här är ett initiativ inom ramen för programmet om lagstiftningens ändamålsenlighet och resultat (Refit-programmet). I ett yttrande från Refit-plattformen vidkändes de ovannämnda problem som uppstår till följd av den varierande tillämpningen av förordningen och det föreslogs att man utforskar möjligheter att säkerställa en enhetlig tillämpning, i synnerhet att fastställa gemensamma villkor och kriterier för tillstånd samt klargöra tvetydigheter när det gäller krav på aktörer i försörjningskedjan.

- **Förslagets institutionella bakgrund**

Att reglera tillgången till sprängämnesprekursorer på marknaden identifierades som en politisk prioritering i EU:s handlingsplan för bättre sprängämnessäkerhet 2008³. Efter antagandet av handlingsplanen har Europeiska kommissionen inrättat en ständig kommitté för prekursorer, en expertgrupp som består av sakkunniga från medlemsstaternas myndigheter och berörda parter från den kemiska industrin och detaljhandeln. Utgående från rekommendationerna från den ständiga kommittén för prekursorer och resultaten av en konsekvensbedömning av de möjliga alternativen⁴ antog kommissionen ett förslag till förordning om sprängämnesprekursorer 2010⁵. Den 15 januari 2013 antogs förordning (EU) nr 98/2013 om saluföring och användning av sprängämnesprekursorer.

Vikten av sådana restriktioner och kontroller för att störa terroristnätverkens verksamhet genom att göra det svårare att attackera mål och att få tillgång till och använda farliga ämnen betonades återigen i den europeiska säkerhetsagendan⁶ som kommissionen antog i april 2015.

Efter attackerna i Paris den 13 november 2015 och i Bryssel den 22 mars 2016 framhöll kommissionen i handlingsplanen mot den olagliga handeln med och användningen av skjutvapen och sprängämnen⁷ och meddelandet om att genomföra den europeiska säkerhetsagendan mot terrorism⁸ att sprängämnesprekursorer fortfarande var alltför lätta att få tag på och att de befintliga kontrollerna borde stärkas.

I februari 2017 antog kommissionen en rapport om tillämpningen av förordningen⁹. I rapporten beskrivs ett antal problem som medlemsstaterna och försörjningskedjan stöter på vid tillämpningen av förordningen och behovet av att öka kapaciteten för alla som genomför och verkställer restriktionerna och kontrollerna. Rapporten belyser lagstiftningens begränsningar i fråga om medvetenhet i försörjningskedjan och mångfalden av olika system i

³ Europeiska unionens råd, *EU:s handlingsplan för bättre sprängämnessäkerhet*, 8109/08.

⁴ Arbetsdokument från kommissionens avdelningar: Konsekvensbedömning avseende förslaget till Europaparlamentets och rådets förordning om saluföring och användning av sprängämnesprekursorer, SEK(2010) 1041 slutlig, 20.9.2010.

⁵ Förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om saluföring och användning av sprängämnesprekursorer, KOM(2010) 0473 slutlig, 20.9.2010.

⁶ Meddelande från kommissionen till Europaparlamentet, rådet, Europeiska ekonomiska och sociala kommittén samt Regionkommittén *Europeiska säkerhetsagendan*, COM(2015) 185 final, 30.4.2015.

⁷ Meddelande från kommissionen till Europaparlamentet och rådet *Genomförandet av den europeiska säkerhetsagendan: EU:s handlingsplan mot den olagliga handeln med och användningen av skjutvapen och sprängämnen*, COM(2015) 624 final, 2.12.2015.

⁸ Meddelande från kommissionen till Europaparlamentet, Europeiska rådet och rådet *Att genomföra den europeiska säkerhetsagendan mot terrorism och bana väg för en säkerhetsunion*, COM(2016) 230 final, 20.4.2016.

⁹ Rapport från kommissionen till Europaparlamentet och rådet om tillämpning av, och delegering av befogenhet inom ramen för, förordning (EU) nr 98/2013 om saluföring och användning av sprängämnesprekursorer, COM(2017) 103 final, 28.2.2017.

medlemsstaterna, vilket skapar betydande säkerhetsluckor och utmaningar för de aktörer i försörjningskedjan som är verksamma runtom i EU.

I oktober 2017 antog kommissionen en rekommendation om omedelbara åtgärder för att förhindra missbruk av sprängämnesprekursorer¹⁰. Medlemsstaterna uppmanades att vidta alla nödvändiga åtgärder enligt den befintliga förordningen för att förhindra att terrorister får tag på ämnen som omfattas av restriktioner samt att utföra en noggrann bedömning av sina förbuds-, tillstånds- eller registreringssystem.

Europeiska unionens råd välkomnade rekommendationen den 7 december 2017 och uppmanade medlemsstaterna att begränsa allmänhetens tillgång till sprängämnesprekursorer¹¹. Europaparlamentet har också uttryckt sin oro över den stora tillgången på vapen och sprängämnesprekursorer på dolda nätverk och de allt större kopplingarna mellan terrorism och organiserad brottslighet¹².

- **Förenlighet med befintliga bestämmelser inom området**

Ämnen och blandningar som kan användas för att tillverka olagliga sprängämnen omfattas också av flera andra av EU:s rättsliga instrument. Syftet med dessa instrument, liksom med detta förslag, är att säkerställa att den inre marknaden fungerar väl. Samtliga har även andra mål, vanligen knutna till folkhälsa, säkerhet och miljö. Det sekundära syftet med denna föreslagna förordning är också säkerhetsinriktat, men i den bemärkelsen att den syftar till att upptäcka och förhindra olaglig tillverkning av sprängämnen.

Restriktioner för kemiska ämnen av säkerhetskäl ingår också i förordning (EG) nr 1259/2013¹³ och (EG) nr 273/2004¹⁴ som rör handeln med narkotikaprekursorer mellan EU och tredjeländer respektive inom EU. Flera sprängämnesprekursorer kan också användas som narkotikaprekursorer. Dessutom fastställs i rådets förordning (EG) nr 428/2009¹⁵ gemensamma EU-kontrollregler och en gemensam EU-förteckning över produkter med dubbla användningsområden, där vissa sprängämnesprekursorer ingår.

I syfte att säkerställa en hög skyddsnivå för människors hälsa och miljön fastställs i förordning (EG) nr 1272/2008 om klassificering, märkning och förpackning av ämnen och blandningar (CLP-förordningen)¹⁶ EU-omfattande kriterier för att avgöra om ett kemiskt ämne eller en blandning som tillverkas eller importeras till den europeiska marknaden ska klassificeras som farligt. Leverantörerna måste därefter informera sina kunder (även konsumenter) om de konstaterade farorna med dessa ämnen eller blandningar. Det vanligaste

¹⁰ Kommissionens rekommendation om omedelbara åtgärder för att förhindra missbruk av sprängämnesprekursorer, C(2017) 6950 final, 18.10.2017.

¹¹ Rådets slutsatser om att förstärka Europeiska unionens insatser mot CBRN-relaterade risker genom att minska tillgången till sprängämnesprekursorer och skydda offentliga platser, 15648/17.

¹² Europaparlamentets resolution av den 3 oktober 2017 om kampen mot it-brottslighet (2017/2068(INI)).

¹³ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1259/2013 av den 20 november 2013 om ändring av rådets förordning (EG) nr 111/2005 om regler för övervakning av handeln med narkotikaprekursorer mellan gemenskapen och tredjeländer (EUT L 330, 10.12.2013, s. 30).

¹⁴ Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 273/2004 av den 11 februari 2004 om narkotikaprekursorer (EUT L 47, 18.2.2004, s. 1).

¹⁵ Rådets förordning (EG) nr 428/2009 av den 5 maj 2009 om upprättande av en gemenskapsordning för kontroll av export, överföring, förmedling och transitering av produkter med dubbla användningsområden (EUT L 134, 29.5.2009, s. 1).

¹⁶ Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1272/2008 av den 16 december 2008 om klassificering, märkning och förpackning av ämnen och blandningar, ändring och upphävande av direktiven 67/548/EEG och 1999/45/EG samt ändring av förordning (EG) nr 1907/2006 (EUT L 353, 31.12.2008, s. 1).

sättet att informera om farorna är genom en märkning på ämnets eller blandningens förpackning, men det förekommer också att man använder ett säkerhetsdatablad som tillhandahålls aktörer i efterföljande led i försörjningskedjan.

För syften som rör folkhälsan, miljön och säkerhet innehåller förordning (EG) nr 1907/2006 om registrering, utvärdering, godkännande och begränsning av kemikalier (Reach)¹⁷ ett registreringsförfarande för kemiska ämnen och en förteckning över begränsning av tillverkning, utsläppande på marknaden och användning av vissa farliga ämnen, blandningar och varor. Detta omfattar sprängämnesprekursorer ammoniumnitrat. I förordning (EG) nr 2003/2003 om gödselmedel¹⁸ fastställs precisa regler om säkerhets- och kontrollåtgärder för ammoniumnitratgödselmedel.

Detta förslag till förordning kräver ingen förhandsregistrering eller klassificering av kemiska ämnen. Den föreslagna förordningens hållning är att alla kemiska ämnen kan tillhandahållas, även till allmänheten, såvida inte annat föreskrivs i denna förordning eller annan unionslagstiftning (se artikel 4).

Direktiv 2014/28/EU om harmonisering av medlemsstaternas lagstiftning om tillhandahållande på marknaden och övervakning av explosiva varor för civilt bruk¹⁹ handlar om sprängämnen, medan denna föreslagna förordning handlar om sprängämnesprekursorer, dvs. ämnen som kan användas för olaglig tillverkning av sprängämnen. Detta förslag till förordning omfattar inte heller pyrotekniska artiklar. Tillhandahållande av dessa regleras genom direktiv 2013/29/EU om harmonisering av medlemsstaternas lagstiftning om tillhandahållande på marknaden av pyrotekniska artiklar²⁰ där pyrotekniska artiklar kategoriseras enligt typ av användning, syfte och skadepotential. Den farligaste kategorin av fyrverkerier (F4) är endast till för professionell användning.

- **Förenlighet med unionens politik inom andra områden**

Detta förslag kompletterar EU:s handlingsplan för att förbättra beredskapen inför kemiska, biologiska, radiologiska och nukleära säkerhetsrisker²¹ från 2017, och i synnerhet handlingsplanens åtgärder för den kemiska sektorn, såsom arbete med att detektera och avvärja kemiska hot, t.ex. tullmyndigheternas detektering, eller att förebygga interna hot mot kemiska anläggningar. Därutöver utgör EU:s handlingsplan till stöd för skyddet av offentliga platser²² från 2017 en ram för samarbete och utbyte av information och bästa praxis mellan medlemsstaterna om terroristhot, däribland sådana som rör hemmagjorda sprängämnen.

¹⁷ Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1907/2006 av den 18 december 2006 om registrering, utvärdering, godkännande och begränsning av kemikalier (Reach), inrättande av en europeisk kemikaliemyndighet, ändring av direktiv 1999/45/EG och upphävande av rådets förordning (EEG) nr 793/93 och kommissionens förordning (EG) nr 1488/94 samt rådets direktiv 76/769/EEG och kommissionens direktiv 91/155/EEG, 93/67/EEG, 93/105/EG och 2000/21/EG (EUT L 396, 30.12.2006, s. 1).

¹⁸ Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 2003/2003 av den 13 oktober 2003 om gödselmedel (EUT L 304, 21.11.2003, s. 1).

¹⁹ Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/28/EU av den 26 februari 2014 om harmonisering av medlemsstaternas lagstiftning om tillhandahållande på marknaden och övervakning av explosiva varor för civilt bruk (EUT L 96, 29.3.2014, s. 1).

²⁰ Europaparlamentets och rådets direktiv 2013/29/EU av den 12 juni 2013 om harmonisering av medlemsstaternas lagstiftning om tillhandahållande på marknaden av pyrotekniska artiklar (EUT L 178, 28.6.2013, s. 27).

²¹ COM(2017) 610 final, 18.10.2017.

²² COM(2017) 612 final, 18.10.2017.

Den föreslagna förordningen kompletterar den straffrättsliga ram som fastställs i direktiv 2017/541 om bekämpande av terrorism²³, i synnerhet då rapportering av misstänkta transaktioner enligt detta förslag kan leda till en utredning på grundval av misstankar om ett terroristbrott. Direktivet kräver att medlemsstaterna vidtar åtgärder för att ta bort onlineinnehåll som utgör en offentlig uppmaning till att begå terroristbrott med hemmagjorda sprängämnen.

2. RÄTTSLIG GRUND, SUBSIDIARITETSPRINCIPEN OCH PROPORTIONALITETSPRINCIPEN

• Rättslig grund

Förslaget grundar sig på artikel 114 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (nedan kallat *EUF-fördraget*), som ger Europaparlamentet och rådet befogenhet att i enlighet med det ordinarie lagstiftningsförfarandet anta rättsliga åtgärder för tillnärmning av sådana bestämmelser i lagar och andra författningar i medlemsstaterna som syftar till att upprätta den inre marknaden och få den att fungera.

• Subsidiaritetsprincipen (för icke-exklusiv befogenhet)

Behovet av EU-åtgärder har redan erkänts genom antagandet av förordning (EU) nr 98/2013, i vilken det fastställs unionsomfattande regler om restriktionerna för och kontrollerna av sprängämnesprekursorer. Även om vissa gemensamma tillvägagångssätt infördes i EU genom den befintliga rättsliga ramen har utvärderingen av den också visat på betydande skillnader på lagstiftningsnivå och operativ nivå. Förordning (EU) nr 98/2013 låter medlemsstaterna fastställa olika typer av restriktioner, och lämnar dessutom utrymme för alternativa tolkningar och varierande grader av praktisk tillämpning.

Olika regler och praxis påverkar ekonomiska aktörer i hela EU, i synnerhet när de säljer eller köper produkter inom EU. Detta är ett problem på den inre marknaden, och det begränsar den fria rörligheten för sprängämnesprekursorer i EU. Problemet kan inte lösas genom att enskilda medlemsstater vidtar åtgärder, eftersom hindren och osäkerheterna orsakas av skillnader mellan medlemsstaternas lagar och förfaranden. Även osäkerheten kring den befintliga EU-lagstiftningen kräver en lösning på EU-nivå, eftersom nationella åtgärder bara skulle leda till olika tolkningar av förordningen.

Olika regler och praxis kan utnyttjas för att olagligt förvärva sprängämnesprekursorer. Om brottslingar kan få tillgång till sprängämnesprekursorer i medlemsstater med färre restriktioner och/eller lägre kontrollnivåer, påverkar detta säkerheten i varje medlemsstat och väcker farhågor om säkerheten på EU-nivå. Åtgärder på EU-nivå är nödvändiga eftersom denna praxis endast kan förhindras om medlemsstaterna harmoniserar sina kontrollsystém och alla genomdriver reglerna på ett korrekt sätt.

Restriktionerna och kontrollerna måste anpassas till det föränderliga hotet. Då vissa medlemsstater saknar en lämplig nivå av restriktioner och kontroller kan andra bedöma att det på nationell nivå är nödvändigt att anta åtgärder som går utöver denna förordnings tillämpningsområde. Detta skulle ha en negativ inverkan på den fria rörligheten för personer, varor och tjänster i hela unionen.

²³ Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2017/541 av den 15 mars 2017 om bekämpande av terrorism, om ersättande av rådets rambeslut 2002/475/RIF och om ändring av rådets beslut 2005/671/RIF (EUT L 88, 31.3.2017 s. 6).

Mervärdet av åtgärder på unionsnivå skulle därför leda till mer harmoniserade restriktioner och kontroller vad gäller sprängämnesprekursorer, vilket skulle förbättra säkerheten och underlätta den fria rörligheten för sådana ämnen.

- **Proportionalitetsprincipen**

I den åtföljande konsekvensbedömningen rekommenderas tillvägagångssättet i detta förslag framom både icke-lagstiftningsåtgärder som syftar till att öka tillämpningen av förordningen och en mer genomgripande översyn av det nuvarande regelverket. Förslaget stärker och förtydligar den befintliga rättsliga ramen utan att ändra dess väsentliga egenskaper. Trots att förslaget i betydande mån skulle bidra till säkerheten och den inre marknadens funktion skulle det inte vara oproportionerligt med tanke på de begränsade förväntade konsekvenserna för marknaden, i fråga om kostnader och ansträngningar för genomförande och verkställande.

De ökade harmoniserade restriktionerna kommer att ha större inverkan på företag som specialiserar sig på leverans av (höga koncentrationer av) sprängämnesprekursorer som omfattas av restriktioner än på företag som har ett mycket bredare produktutbud, med bland annat alternativ till sprängämnesprekursorer som omfattas av restriktioner. Men även om sådana restriktioner kan minska förbrukningen av och efterfrågan på produkter som omfattas av restriktioner, kan de också öka förbrukningen av och efterfrågan på lägre koncentrationer som har samma effekt, eller alternativa produkter som utvecklas fortlöpande. Detta kan minska försäljningen för företag som tillverkar eller säljer produkter som omfattas av restriktioner, men också skapa nya möjligheter för företag som tillverkar eller säljer alternativa produkter och lägre koncentrationer och utgör därigenom ett incitament för innovativa företag. Med tanke på allt detta skulle det därför inte ha betydande konsekvenser för omsättningen i den kemiska sektorn som helhet.

3. RESULTAT AV EFTERHANDSUTVÄRDERINGAR, SAMRÅD MED BERÖRDA PARTER OCH KONSEKVENSBEDÖMNINGAR

- **Efterhandsutvärderingar/kontroller av ändamålsenligheten med befintlig lagstiftning**

I enlighet med kommissionens arbetsprogram för 2018 där en möjlig översyn av förordningen övervägs, beställdes en studie för att analysera den nuvarande situationen, identifiera luckor och frågor samt bedöma konsekvenserna av de möjliga ändringarna. Studien har varit till stöd för kommissionen genom att den utredde olika sätt att förbättra effektiviteten och ändamålsenligheten i EU:s restriktioner och kontroller som begränsar tillgången till sprängämnesprekursorer och säkerställer lämplig rapportering av misstänkta transaktioner i försörjningskedjan.

Studien visade att förordningens övergripande mål fortfarande är relevanta för dagens behov, på grund av det fortsatta terroristhotet i Europa samt att förordningen på det hela taget effektivt har bidragit till att begränsa allmänhetens tillgång till sprängämnesprekursorer. Förordningen har bidragit till nationella insatser för att förbättra detektering genom ökat informationsutbyte och ökad medvetenhet om framväxande hot med anknytning till sprängämnesprekursorer, genom att ge stor synlighet till det hot som sprängämnesprekursorer utgör och att skapa den politiska viljan att snabbt vidta nationella restriktiva åtgärder.

I utvärderingen utpekades även ett antal problem och områden för förbättringar i det gällande regelverket. Specifikt visade analysen att förordningen inte omfattar och tydligt definierar alla relevanta sprängämnesprekursorer och berörda parter. Tillämpningen och efterlevnaden av förordningen begränsas av bristen på enhetliga kontroller och de olika sätt som kontrollerna

har genomförts på. De splittrade kontrollsystemen runtom i EU har skapat problem med efterlevnaden för ekonomiska aktörer och utgör en säkerhetsrisk. Det har konstaterats vara möjligt att åstadkomma förenkling och kostnadsbesparingar genom att ytterligare harmonisera restriktions- och kontrollsystemet, förtydliga märkningskraven och att på EU-nivå införa ett snabbare och mer flexibelt förfarande för att ändra förteckningen över sprängämnesprekursorer som omfattas av restriktioner.

- **Samråd med berörda parter**

Under förberedelserna för utvärderingen och en eventuell översyn av den befintliga rättsliga ramen höll kommissionen ett antal samråd med olika grupper av berörda parter, t.ex. enskilda personer, nationella behöriga myndigheter och ekonomiska aktörer, däribland tillverkare, distributörer och återförsäljare. Till de centrala berörda parter som har tillfrågats hör kommissionens ständiga kommitté för prekursorer, som består av experter från medlemsstaternas myndigheter och berörda parter från den kemiska industrin och detaljhandeln.

Ett offentligt samråd hölls om en möjlig översyn av den gällande lagstiftningen den 6 december 2017–14 februari 2018. De 83 svaren kom främst från företrädare för företag eller organisationer som har anknytning till tillverkning, distribution, försäljning eller användning av sprängämnesprekursorer. De flesta svarade att det nuvarande systemet med kontroller och restriktioner för saluföring och användning av sprängämnesprekursorer har inneburit relativt låga kostnader men endast delvis säkerställt allmänhetens säkerhet. De uppgav också att förordningen inte på ett väsentligt sätt har bidragit till att harmonisera kontrollerna i de olika medlemsstaterna. Slutligen svarade de flesta att säkerhetsproblem följer av tillgången på marknaden av vissa icke reglerade, men potentiellt farliga ämnen samt internetförsäljning av sprängämnesprekursorer.

De som deltog i det offentliga samrådet stöder en kommande förbättring av den rättsliga ramen, i synnerhet genom förtydligande av dess tillämpningsområde i fråga om onlineförsäljning, mer harmoniserad tillämpning i medlemsstaterna och bättre överföring av information längs försörjningskedjan. Dessa förslag har tagits med i förslaget. Merparten av den ständiga kommittén för prekursorer och branschföreträdare för tillverkare och distributörer uttryckte sitt stöd för de åtgärder för att förbättra den befintliga rättsliga ramen vilka läggs fram i det här förslaget. De föreslog också att detta förslag bör åtföljas av ett antal icke lagstiftande åtgärder som identifieras i konsekvensbedömningen.

- **Konsekvensbedömning**

Den konsekvensbedömning som ligger till grund för detta förslag föranledde ett positivt yttrande från nämnden för lagstiftningskontroll, med ett fåtal förslag till förbättringar²⁴. Efter detta yttrande ändrades konsekvensbedömningen för att tydligare förklara hur de olika politiska alternativen var utformade, och varför just dessa alternativ valdes ut. Särskild uppmärksamhet ägnades även åt internetförsäljning, både inom den nuvarande ramen och de olika politiska alternativen. Konsekvensbedömningen har ändrats ytterligare för att uttryckligen ange de kriterier som använts för att fastställa lämpliga restriktioner och kontroller samt för att bättre återspegla de berörda parternas åsikter om varje alternativ och åtgärd. Slutligen lades ett avsnitt till om de tillsynsåtgärder som kommissionen har vidtagit.

²⁴ Länk till nämndens yttrande på RegDoc.

Förutom utgångsscenariot (alternativ 0) övervägdes tre politiska alternativ. Alternativ 1 (ingen lagstiftning) skulle stärka tillämpningen av förordningen genom andra åtgärder än lagstiftning. Alternativ 2 (lagstiftning – översyn av den befintliga ramen) skulle öka restriktionernas effektivitet och ändamålsenlighet, myndigheternas genomdrivande och försörjningskedjans efterlevnad. Alternativ 3 (lagstiftning – översyn av den nuvarande ramen) skulle medföra ytterligare kontroller utmed försörjningskedjan.

Efter att ha analyserat och jämfört de olika alternativen identifierades alternativ 2 som det rekommenderade alternativet. Detta alternativ skulle både åtgärda de konstaterade problemen och bidra till de fastställda allmänna och särskilda målen. Dessutom skulle de föreslagna åtgärderna stärka och förtydliga den befintliga rättsliga ramen utan att ändra dess väsentliga egenskaper. Eftersom den befintliga förordningen åtminstone delvis har lett till att de huvudsakliga målen uppnåtts ter sig en fullständig omarbetning onödig.

De huvudsakliga kostnaderna för det rekommenderade alternativet har att göra med offentliga myndigheters verkställandekostnader och företagens uteblivna vinst på grund av de restriktioner som rör tillhandahållande för allmänheten. Detta kan också påverka arbetsmarknaden något negativt. Överlag kommer det rekommenderade alternativet dock att minska kostnaderna för efterlevnad och administrativa bördor på grund av harmonisering och förtydligande av de befintliga skyldigheterna. I konsekvensbedömningen beräknades kostnaderna för företagen i hela EU uppgå till 5–25 miljoner euro vid införandet, och därefter årliga kostnader på 24–83 miljoner euro. För offentliga förvaltningar har kostnaderna beräknats till omkring 5 miljoner euro vid införandet och 8–18 miljoner euro årligen. De huvudsakliga fördelarna utgörs av besparingar i efterlevnadskostnader, uppskattningsvis 25–75 miljoner euro per år, samt en minskning av brottslighet, t.ex. terroristattacker, med ett värde på potentiellt upp till 500 miljoner euro.

- **Lagstiftningens ändamålsenlighet och förenkling**

Eftersom detta är en ändring av en befintlig rättsakt som faller inom ramen för kommissionens program om lagstiftningens ändamålsenlighet och resultat (Refit) har kommissionen tittat på möjligheterna att förenkla och minska bördorna. Lagstiftningens karaktär innebär att den gäller för alla näringsidkare, varför inga undantag görs för mikroföretag i detta förslag.

Inom ramen för Refit-plattformen har berörda parter rekommenderat kommissionen att utreda möjligheterna att underlätta en enhetlig tillämpning av förordningen i medlemsstaterna, t.ex. genom att fastställa gemensamma villkor och kriterier för tillstånd samt klargöra tvetydigheter. Det rådde även enighet om behovet av att klargöra kraven på aktörer i försörjningskedjan.²⁵

Förslaget kommer att förtydliga och effektivisera de nuvarande kontrollåtgärderna. I konsekvensbedömningen uppskattades att detta skulle leda till en minskning på omkring 10 % (25–75 miljoner euro per år) av företagens nuvarande kostnader för att följa förordningen. Detta förslag kommer att minska skillnaderna mellan restriktioner för sprängämnesprekursorer runt om i EU, vilket gör den rättsliga ramen enklare och reglerna tydligare och lättare att följa. Detta är särskilt viktigt för företag som är verksamma i hela EU och som för närvarande måste anpassa sig till olika system.

²⁵ Refit-plattformens yttrande om en inläga från Detailhandel Nederland och en medborgare (LTL 494) om förordning (EU) nr 98/2013 om saluföring och användning av sprängämnesprekursorer, 21.9.2017.

Genom den föreslagna förordningen inrättas en mer harmoniserad ram för tillhandahållande av sprängämnesprekursorer som omfattas av restriktioner till allmänheten, i synnerhet tack vare gemensamma villkor för tillstånd och avskaffande av det registreringsystem som föreskrivs i förordning (EU) nr 98/2013. Förslaget klargör att förordningen även gäller online och innehåller riktlinjer om hur detta kan ske. Skillnaden mellan en professionell användare, som kan tillhandahållas sprängämnesprekursorer som omfattas av restriktioner, och en enskild person, som inte kan det, kommer att underlättas genom att båda begreppen definieras. Förvirringen kring märkningsskyldigheten beaktas i förslaget genom att det förtydligas att varje led i försörjningskedjan bär ansvaret för att informera följande led om att produkten omfattas av restriktioner enligt denna förordning. Detta kan göras genom en etikett, men även genom befintliga verktyg såsom ett säkerhetsdatablad enligt förordning (EG) nr 1907/2006.

För närvarande finns bestämmelser om ammoniumnitrat i förordning (EG) nr 1907/2006 och i förordning (EU) nr 98/2013 om saluföring och användning av sprängämnesprekursorer. Enligt förordning (EG) nr 1907/2006 får ammoniumnitrat som innehåller kväve i en viss koncentration eller mer inte släppas ut på marknaden, förutom för tillhandahållande till nedströmsanvändare, distributörer, jordbrukare för användning i samband med jordbruksverksamhet samt fysiska eller juridiska personer som bedriver yrkesverksamhet. Genom förordning (EU) nr 98/2013 blir tillhandahållande av ammoniumnitrat föremål för rapportering av misstänkta transaktioner, och via en skyddsklausul får medlemsstaterna också möjlighet att införa ytterligare restriktioner om det finns rimliga skäl att göra detta.

Som kommissionen konstaterade 2015²⁶ skulle regelverket förenklas om relevanta säkerhetsrestriktioner om tillhandahållande av ammoniumnitrat överfördes från förordning (EG) nr 1907/2006 till denna förordning. Detta kommer att komplettera restriktionerna för ammoniumnitrat med mer än 28 viktprocent kväve i förhållande till ammoniumnitratet enligt förordning (EG) nr 1907/2006. Denna överföring kommer att göra regelverket enhetligare och därigenom öka sannolikheten för att det följs och genomdrivs.

- **Grundläggande rättigheter**

Förslaget har en något negativ inverkan på rätten till näringsfrihet, eftersom det utvidgar de EU-omfattande restriktionerna av tillhandahållande av sprängämnesprekursorer till allmänheten. Inverkan är dock marginell, eftersom detta är en väldigt liten marknad. Dessutom kan den minskade förbrukningen av och efterfrågan på produkter som omfattas av restriktioner åtföljas av en ökad förbrukning av och efterfrågan på lägre koncentrationer som har samma effekt, eller alternativa produkter som utvecklas fortlöpande.

Detta förslag ändrar inte i betydande mån den inverkan på skyddet av personuppgifter som den nuvarande rättsliga ramen redan har. Å ena sidan är syftet med detta förslag att avskaffa registreringen av allmänhetens transaktioner. Å andra sidan förpliktigar detta förslag företag att kontrollera lagenligheten hos varje transaktion som medför insamling och behandling av personuppgifter. Överlag kan den mängd data som samlas in och behandlas därför öka något. Syftet med detta förslag är att minimera intrången i rätten till skydd av personuppgifter genom att fastställa tydliga regler om ändamålsbegränsning för behandling och insamling av uppgifter och, när det gäller kontroll av försäljning, en maximal lagringstid på ett år.

²⁶ Rapport i enlighet med artikel 18 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 98/2013 av den 15 januari 2013 om saluföring och användning av sprängämnesprekursorer, om möjligheterna att överföra relevanta bestämmelser om ammoniumnitrat från förordning (EG) nr 1907/2006, COM(2015) 122 final, 12.3.2015.

4. BUDGETKONSEKVENSER

Lagstiftningsförslaget har inga konsekvenser för unionens budget.

5. ÖVRIGA INSLAG

- **Genomförandeplaner samt åtgärder för övervakning, utvärdering och rapportering**

För att säkerställa ett effektivt genomförande av de planerade åtgärderna och övervaka resultaten kommer kommissionen att fortsätta sitt nära samarbete med den ständiga kommittén för prekursorer samt alla andra berörda parter från medlemsstaternas myndigheter, den kemiska försörjningskedjan och EU:s organ och institutioner.

Kommissionen kommer att upprätta ett program för övervakning av denna förordnings resultat och effekter. Övervakningsprogrammet ska ange vilka metoder som kommer att användas för att samla in data och andra nödvändiga uppgifter och med vilka intervaller detta kommer att ske. Medlemsstaterna bör rapportera sådan information som anses nödvändig för effektiv övervakning av tillämpningen av denna förordning till kommissionen ett år efter det att förordningen har börjat tillämpas, och därefter årligen. De behöriga myndigheterna kommer att samla in största delen av denna information under sin tjänsteutövning och detta kommer därför inte att kräva ytterligare datainsamlingsinsatser. Genom den ständiga kommittén för prekursorer kommer kommissionen också att sträva efter att samla in data och information från ekonomiska aktörer i försörjningskedjan.

Kommissionen kommer att utvärdera den nya rättsliga ramens ändamålsenlighet, effektivitet, relevans, enhetlighet och mervärde för EU tidigast sex år efter det att förordningen har börjat tillämpas för att säkerställa att det finns tillräckliga data om tillämpningen av förordningen. Utvärderingen ska omfatta samråd med berörda parter för att få in synpunkter på verkningarna av genomförda åtgärder, såväl lagstiftning som andra åtgärder. Framsteg kommer att mätas jämfört med utgångsläget då rättsakten träder i kraft.

- **Ingående redogörelse för de specifika bestämmelserna i förslaget**

Artikel 1: Syfte – Syftet med den föreslagna förordningen är samma som syftet med förordning (EU) nr 98/2013. I den föreslagna förordningen fastställs harmoniserade regler för tillhandahållande, införsel, innehav och användning av ämnen eller blandningar som kan missbrukas för olaglig tillverkning av sprängämnen, i syfte att begränsa allmänhetens tillgång till dessa. Dessutom innehåller den bestämmelser som säkerställer lämplig rapportering av misstänkta transaktioner i hela försörjningskedjan.

Artikel 2: Tillämpningsområde – I artikeln fastställs att de ämnen och blandningar som omfattas av de harmoniserade reglerna i denna förordning är de som anges i bilagorna I och II. Bilagorna är något annorlunda i förslaget till förordning jämfört med förordning (EU) nr 98/2013; detaljer följer i redogörelserna för artiklarna 3 och 5.

Liksom förordning (EU) nr 98/2013 omfattar detta förslag till förordning inte ”varor” i den mening som avses i artikel 3.3 i förordning (EG) nr 1907/2006, ej heller specificerade pyrotekniska artiklar och utrustning, tändhattar avsedda för leksaker och angivna läkemedel.

Artikel 3: Definitioner – I denna artikel definieras begrepp som används i den föreslagna förordningen. De flesta definitionerna är desamma som i förordning (EU) nr 98/2013, men vissa ytterligare definitioner införs och en del befintliga definitioner ändras, som förklaras nedan.

I den föreslagna förordningen bibehålls definitionen av en ”sprängämnesprekursor som omfattas av restriktioner”, som inte får tillhandahållas eller införas, innehas eller användas av enskilda personer (se artikel 5.1). Begreppet ”sprängämnesprekursor som omfattas av restriktioner” omfattar både ämnen och blandningar, men inte ”varor” (se även artikel 2.2 a). Restriktionerna av de sprängämnesprekursorer som förtecknas i bilaga I gäller koncentrationer som överstiger eller, när det gäller ammoniumnitrat, koncentrationer som motsvarar eller överstiger dem som anges i kolumn 2 i bilagan.

Kriterierna för att fastställa vilka åtgärder som bör tillämpas på vilka sprängämnesprekursorer inbegriper den hotnivå som gäller för den berörda sprängämnesprekursorn, handelsvolymen för den berörda sprängämnesprekursorn, och möjligheten att fastställa en koncentrationsnivå under vilken sprängämnesprekursorn fortfarande skulle kunna användas för de legitima ändamål för vilka den tillhandahållits på marknaden men med betydligt mindre sannolikhet kan användas för olaglig tillverkning av sprängämnen (se skäl 5).

Genom bilaga I utvidgas tillämpningsområdet för ”sprängämnesprekursor som omfattas av restriktioner” jämfört med förordning (EU) nr 98/2013 på tre sätt. För det första läggs svavelsyra till i bilaga I till detta förslag till förordning. Vid flera terroristattacker i EU under de senaste åren har man använt olagliga sprängämnen som tillverkats med svavelsyra. Utsläppande på marknaden av svavelsyra regleras redan i EU på grund av dess farliga egenskaper som ett kemiskt ämne som är frätande på huden (bilaga VI till förordning (EG) nr 1272/2008). Under koncentrationsgränsvärdet 15 viktprocent som anges i kolumn 2 i bilaga I är det betydligt svårare att tillverka olagliga sprängämnen med svavelsyra, medan ämnet ändå kan användas för de legitima ändamål för vilka det tillhandahålls. Även om handelsvolymen för svavelsyra i EU är betydande uppskattas endast cirka 0,5 % av svavelsyran tillhandahållas enskilda personer.

För det andra sänks koncentrationsgränsvärdet för nitrometan i bilaga I från 30 viktprocent i förordning (EU) nr 98/2013 till 16 viktprocent i detta förslag till förordning. Under gränsvärdet 16 viktprocent är det betydligt svårare att tillverka olagliga sprängämnen med nitrometan, medan ämnet fortfarande kan användas för de legitima ändamål för vilka det tillhandahålls. Handelsvolymen för nitrometan i EU är liten, liksom den andel nitrometan som tillhandahålls enskilda personer.

För det tredje finns det redan en restriktion avseende ammoniumnitrat med 16 viktprocent kväve eller mer i förhållande till ammoniumnitratet i förordning (EG) nr 1907/2006 (bilaga XVII), och restriktionen överförs till denna förordning (bilaga I, se även artiklarna 5.2 och 18). Dessa restriktioner i fråga om ammoniumnitrat passar bättre i denna förordning, som behandlar säkerhetsrisker, än i förordning (EG) nr 1907/2006 som syftar till att säkerställa folkhälsan, miljön och säkerheten²⁷.

Överföringen har ingen inverkan på den befintliga restriktionens omfattning. På grund av detta föreskrivs i artikel 5.2 att jordbrukare för jordbruksverksamhet får ha kvar tillgången till ammoniumnitrat som motsvarar eller överstiger 16 viktprocent kväve i förhållande till ammoniumnitratet. Som en del av överföringen införs i denna föreslagna förordning också definitionen av ”jordbruksverksamhet” i enlighet med bilaga XVII till förordning (EG) nr 1907/2006.

²⁷ Rapport i enlighet med artikel 18 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 98/2013 av den 15 januari 2013 om saluföring och användning av sprängämnesprekursorer, om möjligheterna att överföra relevanta bestämmelser om ammoniumnitrat från förordning (EG) nr 1907/2006, COM(2015) 122 final, 12.3.2015.

I den föreslagna förordningen införs en definition av ”reglerad sprängämnesprekursor”, vilken inte endast omfattar de i bilaga I angivna sprängämnesprekursorer som omfattas av restriktioner, utan även de sprängämnesprekursorer som förtecknas i bilaga II för rapportering. I jämförelse med förordning (EU) nr 98/2013 avlägsnas hänvisningarna till svavelsyra och ammoniumnitrat i denna föreslagna förordnings bilaga II, eftersom ämnena nu ingår i bilaga I. Enligt artikel 9 måste ekonomiska aktörer rapportera misstänkta transaktioner avseende de reglerade sprängämnesprekursorer som förtecknas i bilaga I eller II.

Definitionen av ”ekonomisk aktör” i denna förordning görs mer specifik för att endast inbegripa de enheter som släpper ut reglerade sprängämnesprekursorer på marknaden eller tjänster som rör reglerade sprängämnesprekursorer. Dessutom klargörs att ”ekonomiska aktörer” även omfattar enheter som är verksamma online, bland annat digitala marknadsplatser som gör det möjligt för konsumenter och/eller näringsidkare att utföra transaktioner med varandra på marknadsplatsens webbplats eller på en annan webbplats som använder datatjänster som tillhandahålls av den nätbaserade marknadsplatsen.

Definitionen av ”enskild person” utvidgas till att även omfatta ”juridiska personer”, och en definition införs för ”professionell användare”. Distinktionen mellan en ”professionell användare”, som kan tillhandahållas sprängämnesprekursorer som omfattas av restriktioner, och en ”enskild person”, som inte kan det, beror på om personen avser att använda sprängämnesprekursorerna för ändamål som har anknytning till hans eller hennes näringsverksamhet, hantverk eller yrke.

Skillnaden mellan ”professionell användare” och ”ekonomisk aktör” är att en ”ekonomisk aktör” tillhandahåller en annan person sprängämnesprekursorer som omfattas av restriktioner, medan en ”professionell användare” inte gör det. Varje fysisk eller juridisk person som tillhandahåller en annan person en sprängämnesprekursor ska anses vara en ekonomisk aktör och måste uppfylla skyldigheterna enligt denna förordning.

Artikel 4: Fri rörlighet – I denna artikel fastställs principen om fri rörlighet i fråga om de sprängämnesprekursorer som regleras genom den föreslagna förordningen. Denna bestämmelse ligger i linje med andra restriktioner enligt unionslagstiftningen om sprängämnesprekursorer, t.ex. unionens regler om klassificering, märkning och förpackning av dessa ämnen. Bestämmelsen skiljer sig från motsvarande bestämmelse i förordning (EU) nr 98/2013 på två sätt. För det första gäller principen om fri rörlighet alla koncentrationer av sprängämnesprekursorer som omfattas av restriktioner, och inte bara de som inte överstiger koncentrationsgränsen. För det andra hänvisas i mer allmänna termer till undantagen från fri rörlighet ”i denna förordning”, i stället för att hänvisa till specifika bestämmelser i förordningen, som gjordes i förordning (EU) nr 98/2013.

Artikel 5: Tillhandahållande, införsel, innehav och användning – I denna artikel förbjuds tillhandahållande, införsel, innehav och användning av sprängämnesprekursorer som omfattas av restriktioner i koncentrationer som överstiger gränsvärdena i kolumn 2 i bilaga I till förordningen.

I punkt 2 föreskrivs ett undantag från detta förbud för ammoniumnitrat för jordbruksverksamhet, i linje med befintliga restriktioner i bilaga XVII till förordning (EG) nr 1907/2006. Jordbrukare, i den mån som de inte redan omfattas av definitionen av ”professionell användare”, kan för jordbruksverksamhet förvärva, införa, inneha och använda ammoniumnitrat på 16 viktprocent kväve eller mer i förhållande till ammoniumnitratet.

I den föreslagna förordningen avskaffas det undantag från förbudet som föreskrivs i förordning (EU) nr 98/2013, varigenom medlemsstaterna får bibehålla eller inrätta ett registreringssystem som medger att vissa sprängämnesprekursorer som omfattas av

restriktioner tillhandahålls, innehas av eller används av enskilda personer, om den ekonomiska aktör som tillhandahåller dem registrerar transaktionen.

Däremot behålls möjligheten att bibehålla eller inrätta ett tillståndssystem i punkt 3 i detta förslag. Detta gör det möjligt för enskilda personer att förvärva, införa, inneha eller använda sprängämnesprekursorer som omfattas av restriktioner i högre koncentrationer än de gränsvärden som anges i kolumn 2 i bilaga I för legitima ändamål, om de har tillstånd att göra detta.

Genom detta förslag till förordning skärps de befintliga parametrarna för tillstånd på två sätt. För det första har enskilda personer ingen legitim användning för vissa sprängämnesprekursorer som omfattas av restriktioner i högre koncentrationer än det gränsvärde som anges i denna förordning. Därför föreslås det att man upphör att bevilja tillstånd för kaliumklorat, kaliumperklorat, natriumklorat och natriumperklorat. Tillstånd kan bara begäras för ett begränsat antal sprängämnesprekursorer som omfattas av restriktioner för vilka enskilda personer kan ha verklig legitim användning, dvs. endast väteperoxid, nitrometan och salpetersyra, som redan omfattas av restriktioner, samt svavelsyra, som nu föreslås.

För det andra får tillstånd enligt den föreslagna förordningen endast beviljas för de senare ämnena i koncentrationer som inte överstiger en övre gräns som anges i kolumn 3 i bilaga I till denna förordning. Ovan den övre gränsen väger risken för olaglig tillverkning av sprängämnen tyngre än den försumbara legitima användningen för dessa sprängämnesprekursorer bland allmänheten, som kan uppnå samma effekt med alternativ eller lägre koncentrationer. Detta återspeglas redan i förordning (EU) nr 98/2013 där det fastställs samma övre gränser för registreringssystem för förvärv av väteperoxid, nitrometan och salpetersyra. För det nu föreslagna ämnet svavelsyra sätts den övre gränsen vid 40 %, då högre koncentrationer än detta gör svavelsyra allt farligare, även för tillverkning av sprängämnen. Allmänheten har obetydlig legitim användning för högkoncentrerad svavelsyra, och det finns gott om alternativ.

Enligt punkt 4 ska medlemsstaterna utan dröjsmål meddela kommissionen de sprängämnesprekursorer som omfattas av restriktioner och som medlemsstaten har underställt ett tillståndssystem, vilket kommissionen kommer att offentliggöra i enlighet med punkt 5.

Artikel 6: Tillstånd – Denna artikel innehåller bestämmelser om kriterier och förfaranden för utfärdande och beviljande av tillstånd. Enligt förordning (EU) nr 98/2013 ska de behöriga myndigheterna ta hänsyn till alla relevanta omständigheter, och särskilt till om den avsedda användningen är legitim. I den föreslagna förordningen specificeras vilka andra omständigheter som det ska tas hänsyn till, nämligen tillgången till lägre koncentrationer eller alternativa ämnen som skulle kunna uppnå en liknande effekt, de föreslagna lagringsarrangemangen för att säkerställa att sprängämnesprekursorer som omfattas av restriktioner förvaras säkert och bakgrunden till att personen ansöker om tillstånd, inklusive eventuella uppgifter i kriminalregister.

Uppgifter ur kriminalregister ska utbytas i enlighet med rådets rambeslut 2009/315/RIF av den 26 februari 2009²⁸. Användningen av det europeiska informationssystemet för utbyte av uppgifter ur kriminalregister (Ecris) för att få information om tidigare fällande domar kommer att säkerställa att medlemsstaternas myndigheter inte bara tar hänsyn till domar som meddelats i den egna medlemsstaten när de utfärdar tillstånd, utan även domar avkunnade i andra medlemsstater. Detta kommer att säkerställa att all relevant tillgänglig information om

²⁸ Rådets rambeslut 2009/315/RIF av den 26 februari 2009 om organisationen av medlemsstaternas utbyte av uppgifter ur kriminalregistret och uppgifternas innehåll (EUT L 93, 7.4.2009, s. 23).

tidigare domar tas i beaktande när beslut fattas om huruvida tillstånd ska beviljas. Dessutom säkerställer bestämmelsen att alla medlemsstater måste svara på begäranden om sådan information, oavsett vad som föreskrivs i deras nationella lagstiftning om detta.

Tillstånd som utfärdas av en medlemsstat i enlighet med artikel 7 i förordning (EU) nr 98/2013 förlorar sin giltighet efter det att denna förordning börjar tillämpas, eftersom de inte nödvändigtvis beaktar samtliga omständigheter som anges i denna förordning. Trots detta får en medlemsstat besluta att, på begäran av den enskilda tillståndsinnehavaren, bekräfta, förnya eller förlänga sådana tillstånd som utfärdats i medlemsstaten om den behöriga myndigheten anser att alla kriterier i denna förordning är uppfyllda för tillståndet i fråga.

Genom förordning (EU) nr 98/2013 fick kommissionen i uppgift att, i samråd med den ständiga kommittén för prekursorer, inrätta riktlinjer om tillståndens tekniska detaljer för att underlätta ömsesidigt erkännande, bland annat en mall för sådana tillstånd. Mallen fastställdes 2014 och ingår som bilaga III i den föreslagna förordningen för att underlätta ömsesidigt erkännande av tillstånd i medlemsstater som tillämpar ett tillståndssystem.

Artikel 7: Information till försörjningskedjan – Denna artikel syftar till att förbättra den praktiska tillämpningen av förordningen genom att kodifiera god praxis avseende överföring av information. Genom punkt 1 säkerställs att varje aktör i försörjningskedjan känner till att den produkt som den hanterar omfattas av restriktioner enligt denna förordning. Enligt förordning (EU) nr 98/2013 ska en ekonomisk aktör som avser att tillhandahålla en enskild person sprängämnesprekursorer som omfattas av restriktioner se till att det på förpackningen tydligt anges att enskilda personers förvärv, innehav eller användning av denna sprängämnesprekursor omfattas av restriktioner enligt förordning (EU) nr 98/2013, antingen genom att själv fästa en lämplig etikett eller genom att kontrollera att en lämplig etikett finns. Denna formulering har lett till oklarhet om vem som är ansvarig för märkningen av sprängämnesprekursorer – tillverkaren eller försäljaren av produkten i fråga – vilket resulterat i att många produkter saknar märkning.

En korrekt tillämpning av förordningen kräver medvetenhet både i grossist- och slutkundsledet om att enskilda personers förvärv, innehav eller användning av en viss produkt är begränsad. Den ekonomiska aktör som är bäst lämpad att avgöra huruvida produkten omfattas av denna förordning är den ekonomiska aktör som tillverkar eller förpackar produkten. En etikett är inte alltid det lämpligaste informationsverktyget, eftersom det kan hjälpa brottslingar att förvärva produkter. Ekonomiska aktörer i den kemiska sektorn är vana vid att informera varandra längs försörjningskedjan på andra sätt, t.ex. genom att inkludera informationen i det säkerhetsdatablad som har sammanställts i enlighet med bilaga II till förordning (EG) nr 1907/2006. På grund av detta ersätts bestämmelsen om märkning i den föreslagna förordningen med en mer allmän bestämmelse som kräver att varje ekonomisk aktör måste informera den mottagande ekonomiska aktören om att produkten omfattas av restriktioner enligt artikel 5 i denna förordning.

I punkt 2 införs ett mer specifikt krav på personal som deltar i försäljningen av sprängämnesprekursorer som omfattas av restriktioner. När aktörer i slutkunds- och grossistleden tar emot den information som avses i punkt 1 ska de säkerställa att den personal som deltar i försäljningen känner till de erbjudna produkter som innehåller sprängämnesprekursorer och skyldigheterna enligt förordningen. Detta skulle till exempel kunna underlättas på ett automatiskt sätt, t.ex. genom att inkludera denna information i streckkoder, men även genom att endast låta specialiserad försäljningspersonal utföra transaktioner med sprängämnesprekursorer som omfattas av restriktioner.

Artikel 8: Kontroll vid försäljning – I denna artikel införs en uttrycklig skyldighet för de ekonomiska aktörerna att kontrollera att de inte utför några transaktioner som strider mot

artikel 5 i denna förordning. Enligt förordning (EU) nr 98/2013 krävs att de ekonomiska aktörerna kontrollerar tillståndet vid tillhandahållande av sprängämnesprekursorer som omfattas av restriktioner till en enskild person i enlighet med det tillståndssystem som avses i artikel 5.3. I punkt 1 tilläggs att de ekonomiska aktörerna i sådana fall ska kontrollera den potentiella kundens identitetshandlingar.

En enskild person bör inte kunna förvärva sprängämnesprekursorer som omfattas av restriktioner genom att påstå sig vara en professionell användare. I punkt 2 kodifieras att god praxis för ekonomiska aktörer är att vid varje transaktion kontrollera att den potentiella kunden faktiskt har ett behov av en sprängämnesprekursor som omfattas av restriktioner av orsaker som rör hans eller hennes näringsverksamhet, affärsverksamhet, hantverk eller yrke, i enlighet med definitionen av ”professionell användare” i artikel 3.8.

I den föreslagna förordningen föreskrivs att den potentiella kunden åtminstone bör tillfrågas om sin näringsverksamhet, affärsverksamhet, hantverk eller yrke och den avsedda användningen för de sprängämnesprekursorer som omfattas av restriktioner. Om den ekonomiska aktören misstänker att den potentiella kunden inte har ett professionellt behov av den begärda sprängämnesprekursor som omfattas av restriktioner, bör transaktionen vägras och rapporteras till de behöriga myndigheterna enligt artikel 9 om det finns rimliga skäl att misstänka att avsikten är att använda ämnet eller blandningen för olaglig tillverkning av sprängämnen.

Artikel 9: Rapportering av misstänkta transaktioner, försvinnanden och stölder – I denna artikel fastställs krav på rapportering av misstänkta transaktioner, försvinnanden och stölder. Det befintliga kravet i förordning (EU) nr 98/2013 omstruktureras för att göra det tydligare och kronologiskt, och det specificeras att rapporteringen sker ”i syfte att upptäcka och förhindra olaglig tillverkning av sprängämnen”.

Den föreslagna förordningen syftar till att höja nivån på upptäckt av olaglig tillverkning av sprängämnen genom att kräva att ekonomiska aktörer har inrättat förfaranden för att upptäcka misstänkta transaktioner. Förfarandena bör vara anpassade till den miljö i vilken de reglerade sprängämnesprekursorerna erbjuds, t.ex. om det sker online eller offline och om målgruppen är allmänheten, professionella användare eller andra ekonomiska aktörer.

Enligt förordning (EU) nr 98/2013 måste ekonomiska aktörer rapportera misstänkta transaktioner särskilt om den potentiella kunden avser att köpa reglerade sprängämnesprekursorer i mängder, kombinationer eller koncentrationer som är ovanliga för ”privat” användning. Professionella användare kan dock också vara potentiella kunder och deras transaktioner blir inte misstänkta bara för att de har för avsikt att använda den reglerade sprängämnesprekursorn för andra ändamål än ”privata”. Enligt detta förslag till förordning ska transaktioner därför anses vara misstänkta om den potentiella kunden avser att köpa reglerade sprängämnesprekursorer i mängder, kombinationer eller koncentrationer som är ovanliga för ”legitim” användning.

Om ekonomiska aktörer har rimliga skäl att misstänka att avsikten är att använda ämnet eller blandningen för olaglig tillverkning av sprängämnen bör de rapportera detta till de befintliga nationella kontaktpunkter som avses i punkt 5 och som enligt denna förordning bör vara tillgängliga dygnet runt varje dag. Eftersom tiden är en viktig faktor för att förhindra möjliga terroristattacker ska rapporten göras inom 24 timmar.

Enligt förordning (EU) nr 98/2013 ska ekonomiska aktörer rapportera betydande försvinnanden och stölder av reglerade sprängämnesprekursorer till den nationella kontaktpunkten i den medlemsstat där försvinnandet eller stölden har ägt rum. I den föreslagna förordningen utvidgas denna skyldighet till att omfatta professionella användare

(punkt 3) och, i fråga om sprängämnesprekursorer som omfattas av restriktioner, enskilda personer som med tillstånd har förvärvat sprängämnesprekursorer som omfattas av restriktioner.

Artikel 10: Fortbildning och ökad medvetenhet – I denna artikel införs skyldigheter för medlemsstaterna att anordna fortbildning och vidta åtgärder för att öka medvetenheten. Enligt punkt 1 måste fortbildning tillhandahållas de brottsbekämpande myndigheterna, beredskapspersonal och tullmyndigheterna för att de ska kunna känna igen reglerade sprängämnesprekursorer i form av ämnen och blandningar vid tjänstutövning och kan reagera snabbt och korrekt på misstänkt verksamhet. Enligt punkt 2 ska medlemsstaterna åtminstone två gånger om året organisera medvetandehöjande åtgärder som är anpassade till särdragen hos varje enskild sektor som använder reglerade sprängämnesprekursorer.

Artikel 11: Nationella inspektionsmyndigheter – Enligt denna artikel måste medlemsstaterna inrätta behöriga myndigheter som inspekterar och kontrollerar att artiklarna 4–9 i denna förordning tillämpas korrekt. Enligt punkt 2 måste dessa myndigheter ha de utredningsbefogenheter som krävs för att säkerställa en korrekt förvaltning av deras uppgifter.

Artikel 12: Riktlinjer – I denna artikel ges kommissionen i uppdrag att regelbundet, efter samråd med den ständiga kommittén för prekursorer, uppdatera de befintliga riktlinjerna och utvidga dem på tre nya områden. För det första leder den nya skyldigheten att inrätta inspektionsmyndigheter till att riktlinjer kommer att utarbetas om hur sådan inspektion ska ske och med vilka intervaller.

För det andra erbjuds sprängämnesprekursorer i allt större utsträckning online. I denna förordning bekräftas att restriktionerna även gäller försändelser som beställts på distans och det klargörs att de ekonomiska aktörerna därför måste uppfylla skyldigheterna enligt förordningen även vid onlineverksamhet (se artikel 3). Riktlinjerna tar upp praktiska frågor som uppstår vid distansbeställning, såsom hur man ska utföra de kontroller som krävs enligt artikel 8 och hur man ska upptäcka misstänkta transaktioner enligt artikel 9.

För det tredje finns det flera befintliga rättsliga ramar som gör det möjligt för de behöriga myndigheterna att utbyta information om misstänkta transaktioner, försvinnanden, stölder och andra misstänkta incidenter eller ansökningar om tillstånd, när detta förefaller ha ett gränsöverskridande inslag.²⁹ Yrkesverksamma har betonat att det största hindret för informationsutbyte i gränsöverskridande fall rör praktiska frågor såsom metoden för utbyte, vilket kommer att behandlas i riktlinjerna.

Artikel 13: Påföljder – I denna artikel bibehålls den nuvarande bestämmelsen i förordning (EU) nr 98/2013 om att effektiva, proportionella och avskräckande påföljder ska tillämpas på överträdelse av förordningen.

Artikel 14: Skyddsklausul – I artikeln behålls skyddsklausulen från förordning (EU) nr 98/2013 som ger medlemsstaterna rätt att införa ytterligare restriktioner genom att underställa ämnen samma system som ämnena i bilagorna I eller II eller genom att fastställa ett lägre gränsvärde än det i bilaga I. Medlemsstaterna ska meddela skälen för sådana ytterligare restriktioner, och kommissionen ska omedelbart granska dem. Kommissionen har redan rätt att ändra eller att föreslå ändringar av bilagorna till följd av granskningen. Detta

²⁹ Till exempel rådets beslut 2005/671/RIF av den 20 september 2005 om informationsutbyte och samarbete när det gäller terroristbrott (EUT L 253, 29.9.2005, s. 22) och rådets förordning (EG) nr 515/97 av den 13 mars 1997 om ömsesidigt bistånd mellan medlemsstaternas administrativa myndigheter och om samarbete mellan dessa och kommissionen för att säkerställa en korrekt tillämpning av tull- och jordbrukslagstiftningen (EGT L 82, 22.3.1997, s 1).

förslag till förordning ger också kommissionen befogenhet att, efter samråd med den berörda medlemsstaten, besluta att den åtgärd som vidtagits av medlemsstaten inte är befogad och begära att medlemsstaten ska återkalla den.

Artikel 15: Ändringar av bilagorna – Denna artikel ger kommissionen rätt att anta delegerade akter om tillägg av ämnen i bilagorna I och II och ändring av gränsvärdena i bilaga I, i den mån det är nödvändigt för att beakta utvecklingen i fråga om missbruk av ämnen som sprängämnesprekursorer, eller på grundval av forskning och försök. Enligt förordning (EU) nr 98/2013 kan kommissionen inte anta delegerade akter för att lägga till ämnen i bilaga I till förordningen. Kommissionen ska, som ett led i förberedelserna av de delegerade akterna, sträva efter att samråda med berörda aktörer, särskilt inom den kemiska industrin och detaljhandeln. För varje ändring i bilagan ska kommissionen anta en separat delegerad akt, efter samråd med alla berörda parter och på grundval av en analys som visar att ändringen sannolikt inte kommer att leda till oproportionella bördor för ekonomiska aktörer eller konsumenter, med vederbörlig hänsyn till de eftersträlvade målen.

Artikel 16: Utövande av delegeringen – I denna artikel anges villkoren för antagande av delegerade akter i enlighet med de principer för antagande som anges i det interinstitutionella avtalet av den 13 april 2016, vilket till skillnad från förordning (EU) nr 98/2013 medför en skyldighet för kommissionen att samråda med experter som utsetts av varje medlemsstat.

Artikel 17: Skyndsamt förfarande – Denna artikel gör det möjligt att anta delegerade akter snabbare, om detta är nödvändigt på grund av tvingande skäl till skyndsamhet i enlighet med artikel 15.1.

Artikel 18: Ändring av bilaga XVII till förordning (EG) nr 1907/2006 – Genom denna artikel fullgörs överföringen av restriktionerna i fråga om ammoniumnitrat med minst 16 viktprocent kväve i förhållande till ammoniumnitratet från förordning (EG) nr 1907/2006 till den föreslagna förordningen genom att punkt 2 stryks från post 58 i bilaga XVII till förordning (EG) nr 1907/2006. Punkt 3 i post 58 möjliggjorde ett undantag från restriktionen fram till den 1 juli 2014 och därför stryks även den.

Artikel 19: Upphävande av förordning (EU) nr 98/2013 – Genom denna artikel upphävs förordning (EU) nr 98/2013 med verkan från och med ikraftträdandet av den föreslagna förordningen, och det föreskrivs att hänvisningar till förordning (EU) nr 98/2013 ska tolkas som hänvisningar till den här förordningen.

Artikel 20: Rapportering – Enligt denna artikel måste medlemsstaterna rapportera specifik information som rör tillämpningen av förordningen, i syfte att hjälpa kommissionen utöva sina uppgifter enligt artiklarna 21 och 22.

Artikel 21: Övervakning – I denna artikel anges att kommissionen ska upprätta ett detaljerat program för övervakning av resultaten och effekterna av förordningen.

Artikel 22: Utvärdering – I denna artikel anges att kommissionen ska göra en utvärdering av förordningen i linje med kommissionens riktlinjer om bättre lagstiftning och punkt 22 i det interinstitutionella avtalet av den 13 april 2016 och lägga fram en rapport med de huvudsakliga resultaten av denna utvärdering till Europaparlamentet, rådet och Europeiska ekonomiska och sociala kommittén.

Artikel 23: Ikraftträdande – I denna artikel fastställs datumet för förordningens ikraftträdande. På grund av brådskan att komma till rätta med de befintliga hoten bör förordningen börja tillämpas ett år efter den dag då den träder i kraft. Denna period ger medlemsstaterna och ekonomiska aktörer tid att vidta de åtgärder som krävs för att följa den nya rättsliga ramen.

Förslag till

EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS FÖRORDNING

om saluföring och användning av sprängämnesprekursorer, om ändring av bilaga XVII till förordning (EG) nr 1907/2006 och om upphävande av förordning (EU) nr 98/2013 om saluföring och användning av sprängämnesprekursorer

EUROPAPARLAMENTET OCH EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR ANTAGIT DENNA FÖRORDNING

med beaktande av fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, särskilt artikel 114,
med beaktande av Europeiska kommissionens förslag,
efter översändande av utkastet till lagstiftningsakt till de nationella parlamenten,
med beaktande av Europeiska ekonomiska och sociala kommitténs yttrande³⁰,
i enlighet med det ordinarie lagstiftningsförfarandet, och
av följande skäl:

- (1) I Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 98/2013³¹ fastställs harmoniserade regler för tillhandahållande, införsel, innehav och användning av ämnen och blandningar som kan missbrukas för olaglig tillverkning av sprängämnen, i syfte att begränsa allmänhetens tillgång till dessa ämnen och blandningar och säkerställa lämplig rapportering av misstänkta transaktioner i hela försörjningskedjan.
- (2) Förordning (EU) nr 98/2013 har visserligen bidragit till att minska det hot som sprängämnesprekursorer utgör i unionen, men det är ändå nödvändigt att stärka kontrollsystemet för hemmagjorda sprängämnen. Med tanke på det antal ändringar som krävs är det för tydlighetens skull lämpligt att ersätta förordning (EU) nr 98/2013.
- (3) Genom förordning (EU) nr 98/2013 begränsades enskilda personers tillgång till och användning av sprängämnesprekursorer. Trots detta förbud kunde medlemsstaterna ändå besluta att bevilja allmänheten tillgång till dessa ämnen genom ett system med tillstånd och registrering. Restriktionerna och kontrollerna av sprängämnesprekursorer skiljer sig därför åt mellan de olika medlemsstaterna, vilket kan ge upphov till handelshinder inom unionen och därigenom hämma den inre marknadens funktion. De befintliga restriktionerna och kontrollerna säkerställer dessutom inte en tillräcklig nivå av allmän säkerhet eftersom de inte i tillräcklig mån har förhindrat att brottslingar får tag på sprängämnesprekursorer. Det hot som hemmagjorda sprängämnen utgör är fortfarande överhängande och fortsätter att utvecklas.
- (4) Systemet för att förebygga olaglig tillverkning av sprängämnen bör därför ytterligare stärkas och harmoniseras med tanke på det ökande hotet mot den allmänna säkerheten till följd av terrorism och annan grov brottslighet. Detta bör också säkerställa den fria

³⁰ EUT C , , s. .

³¹ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 98/2013 av den 15 januari 2013 om saluföring och användning av sprängämnesprekursorer (EUT L 39, 9.2.2013, s. 1).

rörligheten för sprängämnesprekursorer på den inre marknaden, främja konkurrensen mellan ekonomiska aktörer och uppmuntra till innovation, till exempel genom att underlätta utvecklingen av säkrare kemikalier som kan ersätta sprängämnesprekursorer.

- (5) Kriterierna för att fastställa vilka åtgärder som bör tillämpas på vilka sprängämnesprekursorer inbegriper den hotnivå som gäller för den berörda sprängämnesprekursorn, handelsvolymen för den berörda sprängämnesprekursorn, och möjligheten att fastställa en koncentrationsnivå under vilken sprängämnesprekursorn fortfarande skulle kunna användas för de legitima ändamål för vilka den tillhandahållits på marknaden men med betydligt mindre sannolikhet kan användas för olaglig tillverkning av sprängämnen.
- (6) Enskilda personer bör inte ha möjlighet att förvärva, införa, inneha eller använda dessa sprängämnesprekursorer i koncentrationer som motsvarar eller överstiger vissa gränsvärden. Det är emellertid lämpligt att föreskriva att enskilda personer får förvärva, införa, inneha eller använda vissa sprängämnesprekursorer i högre koncentrationer för legitima ändamål, endast om de har tillstånd att göra detta.
- (7) Tillstånd får endast beviljas för ämnen i koncentrationer som inte överstiger den övre gräns som fastställs i denna förordning. Ovan den övre gränsen väger risken för olaglig tillverkning av sprängämnen tyngre än den försumbara legitima användningen för dessa sprängämnesprekursorer bland allmänheten, som kan uppnå samma effekt med alternativ eller med lägre koncentrationer. I denna förordning bör det också fastställas vilka omständigheter de behöriga myndigheterna minst bör ta hänsyn till när de överväger att bevilja ett tillstånd. Tillsammans med den mall som bifogas denna förordning bör detta underlätta erkännandet av tillstånd i andra medlemsstater som tillämpar tillståndssystem.
- (8) För att tillämpa de restriktioner och kontroller som föreskrivs i denna förordning bör de ekonomiska aktörer som säljer till professionella användare eller enskilda personer med tillstånd förlita sig på information som gjorts tillgänglig i tidigare led i försörjningskedjan. Alla ekonomiska aktörer i försörjningskedjan bör därför informera sprängämnesprekursorns mottagare om att enskilda personers tillhandahållande, införsel, innehav och användning av ifrågavarande sprängämnesprekursor omfattas av restriktioner enligt denna förordning, till exempel genom att förse den med en lämplig etikett, genom att kontrollera att den är försedd med en lämplig etikett eller genom att ta med denna information i det säkerhetsdatablad som sammanställts i enlighet med bilaga II till Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1907/2006³².
- (9) Skillnaden mellan en ekonomisk aktör och en professionell användare är att den ekonomiska aktören tillhandahåller en annan person en sprängämnesprekursor som omfattas av restriktioner, medan en professionell användare förvärvar eller inför en sådan sprängämnesprekursor endast för eget bruk. Ekonomiska aktörer som säljer till professionella användare eller enskilda personer med tillstånd bör säkerställa att deras personal som deltar i försäljningen av sprängämnesprekursorer känner till de produkter som den ekonomiska aktören erbjuder och som innehåller sprängämnesprekursorer, till exempel genom att inkludera denna information i produktens streckkod.

³² Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1907/2006 av den 18 december 2006 om registrering, utvärdering, godkännande och begränsning av kemikalier (Reach) (EUT L 396, 30.12.2006, s. 1).

- (10) Skillnaden mellan en professionell användare, som kan tillhandahållas sprängämnesprekursorer som omfattas av restriktioner, och en enskild person, som inte kan det, beror på om personen avser att använda sprängämnesprekursorerna i syften som har anknytning till hans eller hennes näringsverksamhet, hantverk eller yrke. Ekonomiska aktörer bör därför inte tillhandahålla en sprängämnesprekursor som omfattas av restriktioner till en fysisk eller juridisk person som är yrkesverksam inom ett område där ifrågavarande sprängämnesprekursor inte tenderar att användas för professionella ändamål.
- (11) Skyldigheterna enligt denna förordning bör även tillämpas på företag som är verksamma online, däribland nätbaserade marknadsplatser. Ekonomiska aktörer online bör därför också utbilda sin personal och inrätta lämpliga förfaranden för att upptäcka misstänkta transaktioner. Därtill bör de inte tillhandahålla sprängämnesprekursorer som omfattas av restriktioner till enskilda personer i andra medlemsstater än de som har eller inrättat ett tillståndssystem i enlighet med denna förordning och endast efter att ha kontrollerat att den enskilda personen i fråga har tillstånd. Efter att ha kontrollerat den potentiella kundens identitet, t.ex. genom de mekanismer som avses i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 910/2014³³, bör den ekonomiska aktören kontrollera att ett tillstånd har utfärdats för den avsedda transaktionen, till exempel genom en fysisk kontroll av tillståndet vid leveranstidpunkten eller, med den potentiella kundens samtycke, genom att kontakta den behöriga myndigheten i medlemsstater som möjliggör samråd om de tillstånd de har utfärdat. Företag med verksamhet online bör också, liksom de som verkar offline, begära att professionella användare uppger slutanvändningen.
- (12) I den mån som nätbaserade marknadsplatser endast fungerar som mellanhänder mellan ekonomiska aktörer, å ena sidan, och enskilda personer, professionella användare eller jordbrukare, å andra sidan, bör de inte vara skyldiga att utbilda sin personal som deltar i försäljningen av sprängämnesprekursorer som omfattas av restriktioner eller att kontrollera den potentiella kundens identitet och, i tillämpliga fall, tillstånd eller att begära annan information av den potentiella kunden. Med tanke på den centrala roll som nätbaserade marknadsplatser som fungerar som mellanhänder spelar i ekonomiska transaktioner online, även vid försäljning av sprängämnesprekursorer som omfattas av restriktioner, är det emellertid lämpligt att de på ett tydligt och effektivt sätt bör informera användare som avser att tillhandahålla sprängämnesprekursorer som omfattas av restriktioner genom deras tjänster om skyldigheterna enligt denna förordning. Dessutom är det lämpligt att nätbaserade marknadsplatser som fungerar som mellanhänder vidtar åtgärder för att hjälpa till att säkerställa att deras användare uppfyller sina kontrollskyldigheter, till exempel genom att erbjuda verktyg för att underlätta kontroll av tillstånd. Sådana krav på nätbaserade marknadsplatser som fungerar som mellanhänder vilka föreskrivs i denna förordning bör inte påverka tillämpningen av artiklarna 14 och 15 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2000/31/EG³⁴.
- (13) För att förbättra den praktiska tillämpningen av förordningen bör både ekonomiska aktörer och offentliga myndigheter tillhandahålla lämplig fortbildning om

³³ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 910/2014 av den 23 juli 2014 om elektronisk identifiering och betrodda tjänster för elektroniska transaktioner på den inre marknaden och om upphävande av direktiv 1999/93/EG (EUT L 257, 28.8.2014, s. 73).

³⁴ Europaparlamentets och rådets direktiv 2000/31/EG av den 8 juni 2000 om vissa rättsliga aspekter på informationssamhällets tjänster, särskilt elektronisk handel, på den inre marknaden ("Direktiv om elektronisk handel") (EGT L 178, 17.7.2000, s. 1).

skyldigheterna enligt denna förordning. Medlemsstaterna bör ha inspektionsmyndigheter och anordna regelbundna medvetandehöjande åtgärder som är anpassade enligt särdragen i varje enskild sektor samt upprätthålla en fortlöpande dialog med försörjningskedjan, däribland aktörer med verksamhet online.

- (14) Valet av ämnen som brottslingar använder för olaglig tillverkning av sprängämnen kan förändras snabbt. Det bör därför vara möjligt att lägga till ytterligare ämnen i det system som föreskrivs i denna förordning, vid behov med kort varsel. För att ta hänsyn till utvecklingen i fråga om missbruk av ämnen som sprängämnesprekursorer bör befogenheten att anta akter i enlighet med artikel 290 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt delegeras till kommissionen när det gäller att förteckna ytterligare ämnen som inte ska tillhandahållas allmänheten, att ändra de gränsvärden som anger i vilka koncentrationer vissa ämnen som omfattas av restriktioner enligt denna förordning inte får tillhandahållas allmänheten och att förteckna ytterligare ämnen avseende vilka misstänkta transaktioner ska rapporteras. Det är särskilt viktigt att kommissionen genomför lämpliga samråd under sitt förberedande arbete, inklusive på expertnivå, och att dessa samråd genomförs i enlighet med principerna i det interinstitutionella avtalet om bättre lagstiftning av den 13 april 2016³⁵. För att säkerställa lika stor delaktighet i förberedelsen av delegerade akter erhåller Europaparlamentet och rådet alla handlingar samtidigt som medlemsstaternas experter, och deras experter ges systematiskt tillträde till möten i kommissionens expertgrupper som arbetar med förberedelse av delegerade akter.
- (15) I syfte att reglera ämnen som inte redan omfattas av restriktioner enligt denna förordning, men avseende vilka en medlemsstat finner rimliga skäl att anta att de kan användas för olaglig tillverkning av sprängämnen, införs en skyddsklausul om ett adekvat unionsförfarande. Med hänsyn till de specifika risker som ska behandlas i denna förordning är det dessutom lämpligt att tillåta att medlemsstaterna, under vissa omständigheter, antar skyddsåtgärder, även med avseende på ämnen som redan omfattas av åtgärder enligt denna förordning.
- (16) Regelverket skulle förenklas om relevanta säkerhetsrestriktioner om tillhandahållande av ammoniumnitrat överfördes från förordning (EG) nr 1907/2006 till denna förordning. Därför bör punkterna 2 och 3 i post 58 i bilaga XVII till förordning (EG) nr 1907/2006 utgå.
- (17) Förordning (EU) nr 98/2013 bör upphävas.
- (18) Denna förordning kräver att personuppgifter behandlas och även lämnas ut till tredje part i fall av misstänkta transaktioner. Den behandlingen och det utlämnandet medför ett intrång i den grundläggande rätten till privatliv och skydd av personuppgifter. Det bör följaktligen säkerställas att den grundläggande rätten till skydd av personuppgifter för personer vilkas personuppgifter behandlas vid tillämpningen av denna förordning tryggas på vederbörligt sätt. Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/679³⁶ reglerar den behandling av personuppgifter som utförs inom ramen för denna förordning. Därför bör den behandling av personuppgifter som förekommer i samband med beviljande av tillstånd och rapportering av misstänkta transaktioner utföras i enlighet med förordning (EU) 2016/679, inklusive de allmänna dataskyddsprinciperna om laglighet, korrekthet och öppenhet, ändamålsbegränsning,

³⁵ EUT L 123, 12.5.2016, s. 1.

³⁶ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/679 av den 27 april 2016 om skydd för fysiska personer med avseende på behandling av personuppgifter och om det fria flödet av sådana uppgifter och om upphävande av direktiv 95/46/EG (EUT L 119, 4.5.2016, s. 1).

uppgiftsminimering, korrekthet, lagringsminimering, integritet och konfidentialitet samt kravet på att visa vederbörlig respekt för de registrerades rättigheter.

- (19) Kommissionen bör utföra en utvärdering av denna förordning på grundval av de fem kriterierna effektivitet, ändamålsenlighet, relevans, enhetlighet och mervärde för EU, vilken bör ligga till grund för konsekvensbedömningar av eventuella ytterligare åtgärder. Information bör samlas in regelbundet som underlag för utvärderingen av denna förordning.
- (20) Eftersom målet för denna förordning, nämligen att begränsa allmänhetens tillgång till sprängämnesprekursorer, inte i tillräcklig utsträckning kan uppnås av medlemsstaterna och det därför, på grund av begränsningens omfattning och effekter, bättre kan uppnås på unionsnivå, kan unionen anta åtgärder i enlighet med subsidiaritetsprincipen i artikel 5 i fördraget om Europeiska unionen. I enlighet med proportionalitetsprincipen i samma artikel går denna förordning inte utöver vad som är nödvändigt för att uppnå detta mål.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Artikel 1

Syfte

I denna förordning fastställs harmoniserade regler för tillhandahållande, införsel, innehav och användning av ämnen eller blandningar som kan missbrukas för olaglig tillverkning av sprängämnen, i syfte att begränsa allmänhetens tillgång till dessa ämnen och blandningar och säkerställa lämplig rapportering av misstänkta transaktioner i hela försörjningskedjan.

Denna förordning påverkar inte tillämpningen av andra, strängare bestämmelser i unionslagstiftningen som avser de ämnen som förtecknas i bilagorna I och II.

Artikel 2

Tillämpningsområde

1. Denna förordning är tillämplig på de ämnen som förtecknas i bilagorna I och II och på blandningar och ämnen som innehåller dem.
2. Denna förordning ska inte tillämpas på
 - (a) varor enligt definitionen i artikel 3.3 i förordning (EG) nr 1907/2006,
 - (b) pyrotekniska artiklar enligt definitionen i artikel 3.1 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2013/29/EU³⁷,
 - (c) pyrotekniska artiklar som är avsedda för icke-kommersiell användning, i enlighet med nationell lagstiftning, av försvarsmakten, de brottsbekämpande myndigheterna eller brandkåren,
 - (d) pyroteknisk utrustning som omfattas av Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/90/EU³⁸,

³⁷ Europaparlamentets och rådets direktiv 2013/29/EU av den 12 juni 2013 om harmonisering av medlemsstaternas lagstiftning om tillhandahållande på marknaden av pyrotekniska artiklar (EUT L 178, 28.6.2013, s. 27).

³⁸ Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/90/EU av den 23 juli 2014 om marin utrustning och om upphävande av rådets direktiv 96/98/EG (EUT L 257, 28.8.2014, s. 146).

- (e) pyrotekniska artiklar avsedda för användning inom flyg- och rymdindustrin,
- (f) tändhattar avsedda för leksaker,
- (g) läkemedel som i legitimt syfte genom förskrivning tillhandahålls en enskild person i enlighet med tillämplig nationell lagstiftning.

Artikel 3

Definitioner

I denna förordning gäller följande definitioner:

- (1) *ämne*: ett ämne i den mening som avses i artikel 3.1 i förordning (EG) nr 1907/2006.
- (2) *blandning*: en blandning i den mening som avses i artikel 3.2 i förordning (EG) nr 1907/2006.
- (3) *vara*: en vara i den mening som avses i artikel 3.3 i förordning (EG) nr 1907/2006.
- (4) *tillhandahållande*: göra tillgängligt antingen mot betalning eller kostnadsfritt.
- (5) *införsel*: handlingen att föra in ett ämne till en medlemsstats territorium antingen från en annan medlemsstat eller från ett tredjeland.
- (6) *användning*: alla former av bearbetning, formulering, lagring, behandling eller blandning, inklusive vid tillverkning av en vara, eller något annat nyttjande.
- (7) *enskild person*: en fysisk eller juridisk person som har behov av en sprängämnesprekursor som omfattas av restriktioner i syften som inte är knutna till hans eller hennes näringsverksamhet, affärsverksamhet, hantverk eller yrke.
- (8) *professionell användare*: en fysisk eller juridisk person som har ett påvisbart behov av en sprängämnesprekursor som omfattas av restriktioner för syften som är knutna till hans eller hennes näringsverksamhet, affärsverksamhet, hantverk eller yrke, men inte i syfte att tillhandahålla en annan person ifrågavarande sprängämnesprekursor.
- (9) *ekonomisk aktör*: en fysisk eller juridisk person eller offentligt organ eller grupp av sådana personer och/eller organ som levererar reglerade sprängämnesprekursorer eller tjänster i samband med sådana sprängämnesprekursorer på marknaden, antingen offline eller online, inklusive nätbaserade marknadsplatser.
- (10) *nätbaserad marknadsplats som fungerar som mellanhand*: tillhandahållare av en mellanhandstjänst som gör det möjligt för ekonomiska aktörer, å ena sidan, och enskilda personer, professionella användare eller jordbrukare, å andra sidan, att utföra transaktioner avseende reglerade sprängämnesprekursorer genom onlineförsäljning eller tjänsteavtal med ekonomiska aktörer, antingen på den nätbaserade marknadsplatsens webbplats eller på en ekonomisk aktörs webbplats som utnyttjar datatjänster som tillhandahålls av den nätbaserade marknadsplatsen.
- (11) *sprängämnesprekursor som omfattas av restriktioner*: ett ämne som förtecknas i bilaga I, i koncentrationer som överstiger eller – när det gäller ammoniumnitrat – i koncentrationer som motsvarar eller överstiger det gränsvärde som anges för ämnet i kolumn 2 i bilagan, även en blandning eller annat ämne i vilket ett sådant förtecknat ämne förekommer i koncentrationer som överstiger eller – när det gäller ammoniumnitrat – i koncentrationer som motsvarar eller överstiger angivna gränsvärden.

- (12) *reglerad sprängämnesprekursor*: ett ämne som förtecknas i bilaga I eller II, även en blandning eller annat ämne i vilket ett ämne som förtecknas i dessa bilagor förekommer.
- (13) *jordbruksverksamhet*: produktion, uppfödning eller odling av jordbruksprodukter inbegripet skörd, mjölkning, djuruppfödning och djurhållning för animalieproduktion, eller verksamhet för att hålla marken i enlighet med god jordbrukshävd och goda miljöförhållanden som föreskrivs i artikel 94 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1306/2013³⁹.
- (14) *jordbrukare*: en fysisk eller juridisk person eller en grupp av fysiska eller juridiska personer, oavsett gruppens eller dess medlemmars rättsliga ställning enligt nationell lagstiftning, vars jordbruksföretag ligger inom det territoriella tillämpningsområdet för fördragen enligt artikel 52 i EU-fördraget jämförd med artiklarna 349 och 355 i EUF-fördraget och som bedriver jordbruksverksamhet.

Artikel 4

Fri rörlighet

Medlemsstaterna ska inte förbjuda, begränsa eller hindra tillhandahållande av reglerade sprängämnesprekursorer, såvida detta inte föreskrivs i denna förordning eller i annan unionslagstiftning.

Artikel 5

Tillhandahållande, införsel, innehav och användning

1. Sprängämnesprekursorer som omfattas av restriktioner får inte tillhandahållas, eller införas av, innehas av eller användas av enskilda personer.
2. Punkt 1 ska inte tillämpas på ammoniumnitrat (CAS-nr 6484-52-2) som tillhandahålls eller införs, innehas eller används av jordbrukare för jordbruksverksamhet på heltid eller deltid och inte nödvändigtvis i relation till landarealens storlek.
3. En medlemsstat får bibehålla eller inrätta ett tillståndssystem som medger att sprängämnesprekursorer som omfattas av restriktioner i koncentrationer som inte överstiger de gränsvärden som anges för ämnet i kolumn 3 i bilaga I tillhandahålls eller införs av, innehas av eller används av enskilda personer.

Inom ramen för ett sådant system ska en enskild person erhålla och på begäran uppvisa ett tillstånd för att förvärva, införa, inneha och använda sprängämnesprekursorer som omfattas av restriktioner, vilket utfärdats i enlighet med artikel 6 av en behörig myndighet i den medlemsstat där denna sprängämnesprekursor som omfattas av restriktioner kommer att förvärvas, införas, innehas eller användas.

4. Medlemsstaterna ska utan dröjsmål anmäla alla åtgärder som de vidtar i syfte att genomföra det tillståndssystem som föreskrivs i punkt 3 till kommissionen. Anmälan

³⁹ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1306/2013 av den 17 december 2013 om finansiering, förvaltning och övervakning av den gemensamma jordbrukspolitiken och om upphävande av rådets förordningar (EEG) nr 352/78, (EG) nr 165/94, (EG) nr 2799/98, (EG) nr 814/2000, (EG) nr 1290/2005 och (EG) nr 485/2008 (EUT L 347, 20.12.2013, s. 549).

ska ange de sprängämnesprekursorer som omfattas av restriktioner för vilka medlemsstaten föreskriver ett tillståndssystem i enlighet med punkt 3.

5. Kommissionen ska offentliggöra en förteckning över de åtgärder som anmälts av medlemsstaterna i enlighet med punkt 4.

Artikel 6

Tillstånd

1. Varje medlemsstat som utfärdar tillstånd till enskilda personer som har ett legitimt intresse av att förvärva, införa, inneha eller använda sprängämnesprekursorer som omfattas av restriktioner ska fastställa regler för beviljande av det tillstånd som föreskrivs i artikel 5.3. När den behöriga myndigheten i medlemsstaten överväger om den ska bevilja tillstånd ska den ta hänsyn till alla relevanta omständigheter, särskilt till
 - (a) om den avsedda användningen av ämnet är legitim,
 - (b) om det finns lägre koncentrationer eller alternativa ämnen som skulle uppnå en liknande effekt,
 - (c) den sökandes bakgrund, inklusive information om tidigare fällande domar mot den sökande någonstans inom unionen,
 - (d) de föreslagna lagringsarrangemangen, för att säkerställa att sprängämnesprekursorer som omfattas av restriktioner förvaras säkert.
2. Tillstånd ska vägras om det finns rimliga skäl att ifrågasätta att den avsedda användningen är legitim eller att användarens avsikter för användningen av ämnet är legitima.
3. Den behöriga myndigheten får besluta hur tillståndets giltighet ska begränsas, genom att tillåta att det får användas en gång eller flera gånger under en period på högst tre år. Den behöriga myndigheten får ålägga tillståndsinnehavaren att fram till den tidpunkt då tillståndet upphör att gälla visa att villkoren för beviljande av tillståndet fortfarande är uppfyllda. Tillståndet ska omnämna de sprängämnesprekursorer som omfattas av restriktioner för vilka det utfärdats.
4. De behöriga myndigheterna får kräva att de som ansöker om tillstånd betalar en avgift för sin ansökan. En sådan avgift får inte överstiga kostnaderna för att behandla ansökan.
5. Den behöriga myndigheten får dra in eller återkalla tillståndet om det finns rimliga skäl att anta att villkoren för beviljande av tillståndet inte längre är uppfyllda.
6. Överklaganden av beslut som fattats av den behöriga myndigheten och tvister som gäller uppfyllandet av tillståndsvillkoren ska behandlas av ett lämpligt organ som är ansvarigt enligt nationell lagstiftning.
7. En medlemsstat som har ett sådant tillståndssystem som avses i artikel 5.3 får erkänna tillstånd som beviljats av andra medlemsstater.

Medlemsstaterna kan använda den mall för utfärdande av tillstånd som ingår som bilaga III.

8. Information om tidigare fällande domar i andra medlemsstater i den mening som avses i punkt 1 c ska erhållas via det system som inrättats genom rådets rambeslut

2009/315/RIF⁴⁰. Svar på begäran om sådan information ska tillhandahållas av de centralmyndigheter som avses i artikel 3 i det rambeslutet inom 20 arbetsdagar från den dag då begäran togs emot.

9. Tillstånd som utfärdas av en medlemsstat i enlighet med artikel 7 i förordning (EU) nr 98/2013 och som fortfarande är giltiga den [*dagen då denna förordning börjar tillämpas*] ska upphöra att gälla vid denna tidpunkt. Varje medlemsstat får, på begäran av tillståndsinnehavaren, besluta att bekräfta, förnya eller förlänga sådana tillstånd som utfärdats i den medlemsstaten, om tillstånd kan utfärdas för de sprängämnesprekursorer som omfattas av restriktioner i enlighet med de gränsvärden som fastställs i kolumn 3 i bilaga I och om den behöriga myndigheten anser att de krav för beviljande av tillstånd som anges i punkt 1 uppfylls. Vid en sådan bekräftelse, förnyelse eller förlängning bör den tidsbegränsning som anges i punkt 3 i denna artikel respekteras.

Artikel 7

Information till försörjningskedjan

1. En ekonomisk aktör som tillhandahåller en annan ekonomisk aktör en sprängämnesprekursor som omfattas av restriktioner ska informera den senare att enskilda personers förvärv, innehav och användning av denna sprängämnesprekursor omfattas av restriktioner enligt artikel 5.1 och 5.3.
2. En ekonomisk aktör som tillhandahåller en professionell användare eller en enskild person reglerade sprängämnesprekursorer i enlighet med artikel 5.3 ska säkerställa och kunna visa de behöriga myndigheter som avses i artikel 11 att deras personal som deltar i försäljningen av reglerade sprängämnesprekursorer är
 - (a) medveten om att produkter som den ekonomiska aktören erbjuder innehåller reglerade sprängämnesprekursorer,
 - (b) informerad om skyldigheterna enligt artiklarna 5–9 i denna förordning.
3. En nätbaserad marknadsplats som fungerar som mellanhand ska vidta åtgärder för att säkerställa att dess användare känner till sina skyldigheter enligt denna förordning när de tillhandahåller sprängämnesprekursorer som omfattas av restriktioner via marknadsplatsens tjänster.

Artikel 8

Kontroll vid försäljning

1. En ekonomisk aktör som tillhandahåller en enskild person en sprängämnesprekursor som omfattas av restriktioner i enlighet med artikel 5.3 ska för varje transaktion kontrollera identitetsbevis och tillstånd i enlighet med det system som fastställts av den medlemsstat där den sprängämnesprekursor som omfattas av restriktioner tillhandahålls.
2. I syfte att kontrollera att en potentiell kund är en professionell användare eller en jordbrukare ska en ekonomisk aktör som tillhandahåller en professionell användare eller en jordbrukare en sprängämnesprekursor som omfattas av restriktioner för varje transaktion begära följande:

⁴⁰ Rådets rambeslut 2009/315/RIF av den 26 februari 2009 om organisationen av medlemsstaternas utbyte av uppgifter ur kriminalregistret och uppgifternas innehåll (EUT L 93, 7.4.2009, s. 23).

- (a) Den potentiella kundens näringsverksamhet, affärsverksamhet, hantverk eller yrke.
 - (b) Den potentiella kundens avsedda användning för de sprängämnesprekursorer som omfattas av restriktioner.
3. I syfte att kontrollera överensstämmelse med denna förordning och att upptäcka och förhindra olaglig tillverkning av sprängämnen ska ekonomiska aktörer spara de uppgifter som anges i punkt 2, tillsammans med kundens namn och adress, i ett år från och med den dag då transaktionen ägde rum. Under den perioden ska uppgifterna ställas till förfogande för inspektion på begäran av de behöriga inspektionsmyndigheterna eller brottsbekämpande myndigheterna.
4. En nätbaserad marknadsplats som fungerar som mellanhand ska vidta åtgärder för att hjälpa till att säkerställa att dess användare uppfyller sina skyldigheter enligt denna artikel när de tillhandahåller sprängämnesprekursorer som omfattas av restriktioner via marknadsplatsens tjänster.

Artikel 9

Rapportering av misstänkta transaktioner, försvinnanden och stölder

1. I syfte att upptäcka och förhindra olaglig tillverkning av sprängämnen ska ekonomiska aktörer rapportera transaktioner avseende reglerade sprängämnesprekursorer, inklusive transaktioner där professionella användare deltar, om det finns rimliga skäl att misstänka att avsikten är att använda ämnet eller blandningen för olaglig tillverkning av sprängämnen.

Ekonomiska aktörer ska rapportera sådana misstänkta transaktioner efter att ha beaktat alla omständigheter och i synnerhet om den potentiella kunden uppvisar ett eller flera av följande beteenden:

- (a) Uttrycker sig vagt om den reglerade sprängämnesprekursorers avsedda användning.
 - (b) Verkar inte känna till den reglerade sprängämnesprekursorers avsedda användning eller kan inte förklara den på ett trovärdigt sätt.
 - (c) Avser att köpa reglerade sprängämnesprekursorer i mängder, kombinationer eller koncentrationer som är ovanliga för legitim användning.
 - (d) Är ovillig att visa upp identitetsbevis eller handling som styrker bostadsort eller, i tillämpliga fall, status som professionell användare eller ekonomisk aktör.
 - (e) Insisterar på att använda ovanliga betalningsmetoder, såsom stora belopp i kontanter.
2. Andra ekonomiska aktörer än nätbaserade marknadsplatser som fungerar som mellanhänder ska ha inrättat förfaranden för att upptäcka misstänkta transaktioner, anpassade för den miljö i vilken den reglerade sprängämnesprekursorern erbjuds.
3. Ekonomiska aktörer får vägra att genomföra den misstänkta transaktionen och ska rapportera den misstänkta transaktionen eller försöket till transaktion inom 24 timmar, med kundens identitet om möjligt, till den nationella kontaktpunkten i den medlemsstat där den misstänkta transaktionen genomfördes eller försöket skedde.

4. Varje medlemsstat ska inrätta en eller flera nationella kontaktpunkter med ett tydligt angivet telefonnummer och en tydligt angiven e-postadress för rapportering av misstänkta transaktioner. De nationella kontaktpunkterna ska finnas tillgängliga varje dag dygnet runt.
5. Ekonomiska aktörer och professionella användare ska rapportera betydande försvinnanden och stölder av reglerade sprängämnesprekursorer till den nationella kontaktpunkten i den medlemsstat där försvinnandet eller stölden har ägt rum. När de avgör om försvinnandet eller stölden är betydande ska de beakta huruvida mängden är ovanlig i alla omständigheter i fallet.
6. Enskilda personer som har förvärvat sprängämnesprekursorer som omfattas av restriktioner i enlighet med artikel 5.3 ska rapportera betydande försvinnanden och stölder av sprängämnesprekursorer som omfattas av restriktioner till den nationella kontaktpunkten i den medlemsstat där försvinnandet eller stölden har ägt rum.

Artikel 10

Fortbildning och ökad medvetenhet

1. Medlemsstaterna ska tillhandahålla fortbildning så att de brottsbekämpande myndigheterna, beredskapspersonal och tullmyndigheterna känner igen reglerade sprängämnesprekursorer i form av ämnen och blandningar vid tjänsteutövning och kan reagera snabbt och korrekt på misstänkt verksamhet.
2. Medlemsstaterna ska åtminstone två gånger om året organisera medvetandehöjande åtgärder som är anpassade till särdragen hos varje enskild sektor som använder reglerade sprängämnesprekursorer.

Artikel 11

Nationella inspektionsmyndigheter

1. Varje medlemsstat ska säkerställa att behöriga myndigheter har utsetts för inspektion och kontroller för korrekt tillämpning av artiklarna 4–9 i denna förordning.
2. Varje medlemsstat ska säkerställa att de behöriga myndigheter som avses i punkt 1 har de utredningsbefogenheter som krävs för att säkerställa en korrekt förvaltning av deras uppgifter.
3. Varje medlemsstat ska tillställa de behöriga myndigheter som avses i punkt 1 tillräckliga resurser, tillsammans med andra tillgängliga resurser, så att de kan utföra sina uppgifter enligt denna förordning effektivt och inom rimlig tid.

Artikel 12

Riktlinjer

1. Kommissionen ska regelbundet, efter samråd med den ständiga kommittén för prekursorer, uppdatera riktlinjer för att bistå den kemiska försörjningskedjan och, i förekommande fall, de behöriga myndigheterna för att underlätta samarbetet mellan behöriga myndigheter och ekonomiska aktörer. Riktlinjerna ska särskilt innehålla följande:
 - (a) Information om hur inspektioner ska utföras.

- (b) Information om hur de restriktioner och kontroller som föreskrivs i förordningen ska tillämpas på reglerade sprängämnesprekursorer som enskilda personer eller professionella användare har beställt på distans.
 - (c) Information om möjliga åtgärder som ska vidtas av nätbaserade marknadsplatser som fungerar som mellanhänder för att säkerställa att denna förordning efterlevs.
 - (d) Information om hur relevant information ska utbytas mellan behöriga myndigheter och nationella kontaktpunkter och mellan medlemsstaterna.
 - (e) Annan information som kan anses vara till nytta.
2. De behöriga myndigheterna ska se till att de riktlinjer som anges i punkt 1 regelbundet sprids på ett sätt som de behöriga myndigheterna anser vara lämpligt med hänsyn till riktlinjernas mål.

Artikel 13

Påföljder

Medlemsstaterna ska fastställa regler om påföljder tillämpliga på överträdelser av denna förordning och ska vidta alla nödvändiga åtgärder för att säkerställa att dessa påföljder tillämpas. Påföljderna ska vara effektiva, proportionella och avskräckande.

Artikel 14

Skyddsklausul

1. Om en medlemsstat har rimliga skäl att anta att ett visst ämne som inte förtecknas i bilaga I eller II kan användas för olaglig tillverkning av sprängämnen får den begränsa eller förbjuda tillhandahållande, innehav och användning av det ämnet eller av blandningar eller ämnen som innehåller det, eller föreskriva att ämnet ska omfattas av rapportering om misstänkta transaktioner i enlighet med artikel 9.
2. Om en medlemsstat har rimliga skäl att anta att ett visst ämne som förtecknas i bilaga I kan användas för olaglig tillverkning av sprängämnen i koncentrationer som är lägre än det gränsvärde som anges i kolumn 2 eller 3 i bilaga I får den ytterligare begränsa eller förbjuda tillhandahållande, innehav och användning av det ämnet genom att fastställa ett lägre gränsvärde.
3. Om en medlemsstat har rimliga skäl att fastställa ett gränsvärde som anger i vilka koncentrationer ett ämne som förtecknas i bilaga II bör omfattas av de restriktioner som i övrigt gäller för sprängämnesprekursorer som omfattas av restriktioner, får den begränsa eller förbjuda tillhandahållande, innehav och användning av det ämnet genom att fastställa en högsta tillåten koncentration.
4. En medlemsstat som begränsar eller förbjuder ämnen i enlighet med punkt 1, 2 eller 3 ska omedelbart underrätta kommissionen och de övriga medlemsstaterna om detta samt ange sina skäl.
5. Mot bakgrund av den information som meddelats i enlighet med punkt 4 ska kommissionen omedelbart granska om den bör utarbeta ändringar av bilagorna i enlighet med artikel 15.1 eller utarbeta ett lagstiftningsförslag om ändring av bilagorna. Den berörda medlemsstaten ska när det är lämpligt ändra eller upphäva sina nationella åtgärder för att beakta sådana ändringar i bilagorna.

6. Utan att det påverkar tillämpningen av punkt 5 får kommissionen, efter samråd med medlemsstaten och, i tillämpliga fall, tredje parter, besluta att den åtgärd som vidtagits av medlemsstaten inte är befogad och begära att medlemsstaten återkallar den.

Artikel 15

Ändring av bilagorna

1. Kommissionen ska anta delegerade akter i enlighet med artikel 16 om tillägg av ämnen i bilaga I och om ändring av gränsvärdena i bilaga I, i den mån det är nödvändigt för att ta hänsyn till utvecklingen i fråga om missbruk av ämnen som sprängämnesprekursorer eller på grundval av forskning och försök, samt om tillägg av ämnen i bilaga II när det är nödvändigt för att ta hänsyn till utvecklingen i fråga om missbruk av ämnen som sprängämnesprekursorer. Kommissionen ska, som ett led i förberedelserna av de delegerade akterna, samråda med berörda parter, särskilt inom den kemiska industrin och detaljhandeln.

Om det, vid en plötslig ändring av riskbedömningen i fråga om missbruk av ämnen för olaglig tillverkning av sprängämnen, är nödvändigt på grund av tvingande skäl till skyndsamhet, ska det förfarande som föreskrivs i artikel 17 tillämpas på delegerade akter som antas enligt den här artikeln.

2. Kommissionen ska anta en separat delegerad akt för varje tillägg av ämnen i bilaga I och varje ändring av gränsvärdena i bilaga I och varje tillägg av nya ämnen i bilaga II. Varje delegerad akt ska bygga på en analys som visar att ändringen sannolikt inte kommer att leda till oproportionella bördor för ekonomiska aktörer eller konsumenter, med vederbörlig hänsyn till de eftersträlvade målen.

Artikel 16

Utövande av delegeringen

1. Befogenheten att anta delegerade akter ges till kommissionen med förbehåll för de villkor som anges i denna artikel.
2. Den befogenhet att anta delegerade akter som avses i artikel 15 ska ges till kommissionen för en period på fem år från och med den *[ikraftträdande]*. Kommissionen ska utarbeta en rapport om delegeringen av befogenhet senast nio månader före utgången av perioden på fem år. Delegeringen av befogenhet ska genom tyst medgivande förlängas med perioder av samma längd, såvida inte Europaparlamentet eller rådet motsätter sig en sådan förlängning senast tre månader före utgången av perioden i fråga.
3. Den delegering av befogenhet som avses i artikel 15 får när som helst återkallas av Europaparlamentet eller rådet. Ett beslut om återkallelse innebär att delegeringen av den befogenhet som anges i beslutet upphör att gälla. Beslutet får verkan dagen efter det att det offentliggörs i *Europeiska unionens officiella tidning*, eller vid ett senare i beslutet angivet datum. Det påverkar inte giltigheten av delegerade akter som redan har trätt i kraft.
4. Innan kommissionen antar en delegerad akt, ska den samråda med experter som utsetts av varje medlemsstat i enlighet med principerna i det interinstitutionella avtalet om bättre lagstiftning av den 13 april 2016.

5. Så snart kommissionen antar en delegerad akt ska den samtidigt delge Europaparlamentet och rådet denna.
6. En delegerad akt som antas enligt artikel 15 ska träda i kraft endast om varken Europaparlamentet eller rådet har gjort invändningar mot den delegerade akten inom en period på två månader från den dag då akten delgavs Europaparlamentet och rådet, eller om både Europaparlamentet och rådet, före utgången av den perioden, har underrättat kommissionen om att de inte kommer att invända. Denna period ska förlängas med två månader på Europaparlamentets eller rådets initiativ.

Artikel 17

Skyndsamt förfarande

1. Delegerade akter som antas enligt denna artikel ska träda i kraft utan dröjsmål och ska tillämpas så länge ingen invändning görs i enlighet med punkt 2. Delgivningen av en delegerad akt till Europaparlamentet och rådet ska innehålla en motivering till varför det skyndsamma förfarandet tillämpas.
2. Såväl Europaparlamentet som rådet får invända mot en delegerad akt i enlighet med det förfarande som avses i artikel 16.6. I ett sådant fall ska kommissionen upphäva akten omedelbart efter det att Europaparlamentet eller rådet har delgett den sitt beslut om att invända.

Artikel 18

Ändring av bilaga XVII till förordning (EG) nr 1907/2006

I bilaga XVII till förordning (EG) nr 1907/2006 i post 58 i den tabell som anger ämnen, ämnesgrupper och blandningar och villkoren för restriktionen i kolumn 2 ska punkterna 2 och 3 utgå.

Artikel 19

Upphävande av förordning (EU) nr 98/2013

1. Förordning (EU) nr 98/2013 ska upphöra att gälla med verkan den [*dag då förordningen börjar tillämpas*].
2. Hänvisningar till förordning (EU) nr 98/2013 ska betraktas som hänvisningar till den här förordningen.

Artikel 20

Rapportering

1. Medlemsstaterna ska [*ett år efter den dag då förordningen börjar tillämpas*] och därefter årligen rapportera följande information till kommissionen:
 - (a) Antalet rapporterade misstänkta transaktioner, försvinnanden respektive stölder.
 - (b) Antalet ansökningar om tillstånd som inkommit i enlighet med artikel 5.3, samt antalet tillstånd som beviljats, samt de vanligaste skälen till vägran att bevilja tillstånd.
 - (c) Information om de medvetandehöjande åtgärder som avses i artikel 10.2.

- (d) Information om inspektioner som genomförts i enlighet med artikel 11, inklusive antalet inspektioner och ekonomiska aktörer de omfattat.
2. När medlemsstaterna lämnar in den information som avses i punkt 1 a, 1 c och 1 d till kommissionen ska de skilja mellan vilka rapporter, åtgärder och inspektioner som hänför sig till verksamhet online respektive offline.

Artikel 21

Övervakningsprogram

Senast [ett år efter ikraftträdandet] ska kommissionen upprätta ett detaljerat program för övervakning av resultaten och effekterna av denna förordning.

I övervakningsprogrammet ska det anges vilka metoder som ska användas för att samla in uppgifter och andra nödvändiga belägg och med vilka intervaller detta ska ske. Det ska närmare anges vilka åtgärder som ska vidtas av kommissionen respektive av medlemsstaterna vid insamling och analys av uppgifterna och de andra beläggen.

Medlemsstaterna ska förse kommissionen med de uppgifter och andra belägg som behövs för övervakningen.

Artikel 22

Utvärdering

Tidigast den [sex år efter den dag då denna förordning börjar tillämpas] ska kommissionen genomföra en utvärdering av denna förordning och lägga fram en rapport om de viktigaste resultaten för Europaparlamentet, rådet och Europeiska ekonomiska och sociala kommittén. Utvärderingen ska genomföras enligt kommissionens riktlinjer om bättre lagstiftning.

Medlemsstaterna ska förse kommissionen med de uppgifter som är nödvändiga för att utarbeta denna rapport.

Artikel 23

Ikraftträdande

Denna förordning träder i kraft den tjugonde dagen efter det att den har offentliggjorts i *Europeiska unionens officiella tidning*.

Den ska tillämpas från och med den [ett år efter dagen för ikraftträdandet].

Utfärdad i Bryssel den

På Europaparlamentets vägnar
Ordförande

På rådets vägnar
Ordförande